

**სამინისტროების ძირითადი მიმართულებები 2016-2019
წლებისათვის**

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო

შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის პროგრამების მართვა

მოსახლეობის ჯანმრთელობისა და სოციალურ გარანტიებზე ზრუნვის, შრომის ჯანსაღი და უსაფრთხო პირობების უზრუნველყოფის, კოლექტიური შრომითი დავების მედიაციის სისტემის განვითარების, საზოგადოების სოციალური კეთილდღეობის და ჯანმრთელობის დაცვის ფინანსური და გეოგრაფიული ხელმისაწვდომობის მიზნით:

- ✓ შრომის, სოციალური და ჯანმრთელობის დაცვის სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეალიზაცია;
- ✓ სოციალური დახმარებების, პენსიებისა და სხვადასხვა ფულადი თუ არაფულადი სახელმწიფო (მ.შ. ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო პროგრამებით განსაზღვრული) ბენეფიტების მიმღებთა გამოვლენა, დადგენა, აღრიცხვა, დახმარების დანიშვნა და გაცემის ორგანიზება;
- ✓ ქვეყანაში შრომის ბაზრის აქტიური პოლიტიკისა და დასაქმების ხელშეწყობის მომსახურებათა განვითარება/განხორციელება;
- ✓ შრომის უსაფრთხოებისა და ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ შესაბამისი სტანდარტების შემუშავება/გადასინჯვა; სამუშაო ადგილზე შრომის უსაფრთხო და ჯანსაღი პირობების ზედამხედველობის ხელშეწყობა, შრომის უსაფრთხოების ნორმების დარღვევის პრევენცია;
- ✓ სამუშაოს მაძიებელთა პროფესიული სწავლების (მომზადება/გადამზადება/კვალიფიკაციის ამაღლება) მხარდაჭერა, მათი შემდგომი დასაქმების მიზნით და შრომის ბაზრის საინფორმაციო სისტემის შექმნა;
- ✓ მზრუნველობას მოკლებულ ბავშვთა შვილად/შვილობილად აყვანის, მეურვეობისა და მზრუნველობის პროცესის კოორდინაცია, გასაშვილებელ ბავშვთა და შვილად აყვანის მსურველთა ცენტრალური საინფორმაციო ბანკის წარმოება;
- ✓ სამედიცინო საქმიანობის ხარისხისა და სამედიცინო-სოციალური ექსპერტიზის კონტროლი;
- ✓ საზოგადოების გარკვეული ფენების სოციალური დახმარებებით უზრუნველსაყოფად და საზოგადოებრივი ჯანმრთელობის საჭიროებებისათვის გამიზნული პროგრამების შემუშავება, განხორციელების კონტროლი და შედეგების მონიტორინგი;
- ✓ ეპიდსაწინააღმდეგო და სანიტარულ-ჰიგიენური ნორმების შემუშავება და მათზე ზედამხედველობა;
- ✓ ადამიანთ ვაჭრობის (ტრეფიკინგის) და ოჯახში ძალადობის პრევენცია;
- ✓ სასწრაფო სამედიცინო დახმარების კოორდინაცია.

სოციალური დაცვა და საპენსიო უზრუნველყოფა

ქვეყანაში სიღარიბის უკიდურესი ფორმების აღმოფხვრა, სოციალური რისკების განეიტრალება და ღირსეული სიბერის უზრუნველყოფა ხანდაზმული მოქალაქეებისათვის.

ეფექტიანი და ფინანსურად მდგრადი საპენსიო და სოციალური დახმარების სისტემის განვითარებით მოწყვლადი ჯგუფების საარსებოდ აუცილებელი ფულადი შემოსავლებით და სოციალური სერვისებით უზრუნველყოფა;

საპენსიო სისტემის რეფორმის ფარგლებში დაგროვებით საპენსიო სისტემაზე გადასვლასთან დაკავშირებული ღონისძიებების ხელშეწყობა.

შესაბამისი საჭიროების მქონე შეზღუდული შესაძლებლობების მქონე პირთა (მათ შორის ბავშვთა) პრევენციული, სარეაბილიტაციო და ალტერნატიული მომსახურებითა და დამხმარე საშუალებებით უზრუნველყოფა. ხანდაზმულთა და მზრუნველობამოკლებულ, სოციალურად დაუცველ და მიუსაფარ ბავშვთა ფიზიკური და სოციალური მდგომარეობის გაუმჯობესების და საზოგადოებაში ინტეგრაციის ხელშეწყობა. ასევე, კრიზისულ მდგომარეობაში მყოფი ბავშვიანი ოჯახების გადაუდებელი დახმარება.

ორსულობისა და მშობიარობის და ბავშვის მოვლის, ახალშობილის შვილად აყვანის გამო დახმარების გაცემა და დასაქმებულ ქალთა უფლებების გაუმჯობესება.

ჯანმრთელობის დაცვის პროგრამა

სახელმწიფოს მიერ სხვადასხვა მეთოდით მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის სერვისების მიწოდება. „საყოველთაო ჯანმრთელობის პროგრამის“ ფარგლებში დაზღვევის არმქონე მოსახლეობის უზრუნველყოფა გეგმიური ამბულატორიული, გადაუდებელი ამბულატორიული, გეგმიური ქირურგიული მომსახურებით, სტაციონარული, ქიმიო, ჰორმონო და სხივური თერაპიით და მშობიარობისა და საკეისრო კვეთის სერვისებით.

საზოგადოებრივი ჯანდაცვის მიზნებიდან გამომდინარე, მოსახლეობის იმუნიზაციის, დაავადებათა ადრეული გამოვლენისა და სკრინინგის ხელშეწყობის განხორციელება და ისეთი გადამდები დაავადებების, როგორცაა მალარია და სქესობრივი გზით გადამდები ინფექციები, გავრცელების კონტროლის, სისხლისა და სისხლის პროდუქტების უსაფრთხოების უზრუნველყოფა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრების ხელშეწყობა;

ჯანდაცვის სახელმწიფო პროგრამების ფარგლებში ქვეყნის მოსახლეობის სპეცმედიკამენტებით და საკვები დანამატებით უზრუნველყოფა. ასევე, „საყოველთაო ჯანმრთელობის პროგრამის“ ფარგლებში მიზნობრივი ჯგუფებისათვის საბაზისო მედიკამენტების და პროგრამის ყველა მოსარგებლის ძვირადღირებული ქიმიო, სხივური და რადიოთერაპიისათვის საჭირო მედიკამენტების მიწოდება;

შიდსის, ტუბერკულოზისა და მალარიის წინააღმდეგ ბრძოლის გლობალური ფონდის ფინანსური მხარდაჭერით უზრუნველყოფილი სამედიცინო სერვისების სამომავლოდ სახელმწიფო ხარჯებით ფინანსური მდგრადობის უზრუნველყოფა.

საქართველოში „C“ ჰეპატიტით გამოწვეული ავადობის, სიკვდილიანობისა და ინფექციის გავრცელების შემცირება დაავადების პრევენციაზე, დიაგნოსტიკასა და მკურნალობაზე მოსახლეობის ხელმისაწვდომობის ეტაპობრივი უზრუნველყოფის გზით.

სამედიცინო განათლების რეფორმის ფარგლებში დიპლომისშემდგომი სამედიცინო განათლების პროცესის, შესაბამისი შეფასების სისტემების სრულყოფისა და პროფესიული რეგულირების დამატებითი მექანიზმების შემოღების მიზნით საჭირო ღონისძიებებისა და ასევე, უწყვეტი პროფესიული განვითარების ფორმალიზებული სისტემის ამოქმედების მიზნით გასატარებელი ღონისძიებების დაფინანსება.

სამედიცინო დაწესებულებათა რეაბილიტაცია და აღჭურვა

სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ჯანდაცვითი ინფრასტრუქტურის, შენობა-ნაგებობებისა და აღჭურვილობის განახლება, სამედიცინო დაწესებულებებში დიაგნოსტიკისა და მკურნალობის სტანდარტის უზრუნველყოფა;

ხარისხიან სამედიცინო სერვისებზე გეოგრაფიული და ფინანსური ხელმისაწვდომობის უზრუნველსაყოფად, სხვადასხვა სამედიცინო დაწესებულებების რეაბილიტაცია/აღჭურვა, ასევე ახალი სამედიცინო დაწესებულებების მშენებლობა.

შრომისა და დასაქმების სისტემის რეფორმების პროგრამა

შრომის ბაზრის მოთხოვნად პროფესიებში სამუშაოს მაძიებელთა სწავლებითა და სამუშაო ადგილებზე შემდგომი სტაჟირებით, მათი კონკურენტუნარიანობის ამაღლება და ამ გზით სამუშაოს მაძიებელთა დასაქმების ხელშეწყობა;

შრომის ბაზარზე შრომის უსაფრთხოების მიმართულებით არსებული რეალური მდგომარეობის გამოკვლევა და შესწავლა. შრომის კანონმდებლობით გათვალისწინებული ჯანსაღი და უსაფრთხო გარემოს უზრუნველყოფა. არსებული შრომის დაცვის ნორმების გაუმჯობესება/სრულყოფა და ამის საფუძველზე, რეკომენდაციების მეშვეობით, დამსაქმებელსა და დასაქმებულს შორის შრომითი ურთიერთობების გაუმჯობესება;

მონაცემთა შეგროვების მეთოდის შემუშავება და დანერგვა. ინფორმაციის წყაროების გამოვლენა და სრულყოფა დამატებითი კვლევების საფუძველზე. შრომის ბაზრის კომპონენტთა უწყვეტი კვლევა;

შრომის ბაზრის მონაცემთა ანალიზის შედეგების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა, ინფორმაციის მომხმარებელამდე დაყვანა. სისტემის შესახებ ცნობიერების ამაღლება.

საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტრო

სოფლის მეურნეობის განვითარების პროგრამა

ქვეყნის აგრარულ სექტორში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და რეფორმების განხორციელება ეროვნული ტრადიციებისა და საერთაშორისო გამოცდილებით;

სოფლის მეურნეობის დარგში პირველადი წარმოების, გადამამუშავების და შენახვა-რეალიზაციის საწარმოების ხელშეწყობა, შესაბამისად არსებული საწარმოების გაფართოება და ახლების აშენება.

ტექნიკურად გაუმართავი წყალსაცავების და სარწყავი სისტემების ფუნქციონირების აღდგენა, რეაბილიტაცია და ნაწილობრივი მოდერნიზაცია. თანამედროვე სარწყავი სისტემების დანერგვა და პოპულარიზაცია. ახალი წყალსაცავების, სარწყავი სისტემების და ჰიდროკვანძების მოწყობა-მშენებლობა;

ქართული აგროსასურსათო პროდუქციის პოპულარიზაციის ღონისძიებების განხორციელება;

სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივების განვითარების ხელშეწყობა;

სოფლის მეურნეობის პირველადი წარმოების გადამუშავების და შენახვა-რეალიზაციის რგოლების უზრუნველყოფა იაფი და ხელმისაწვდომი ფულადი სახსრებით;

აგროსექტორში სადაზღვევო ბაზრის განვითარება, სასოფლო-სამეურნეო მიწის ნაკვეთებზე მოსავლის დაზღვევის ხელშეწყობა;

ქვეყანაში ხილის მოსავლიანობის გაზრდის ხელშეწყობისთვის თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა;

თანამედროვე ტიპის მაღალეფექტური ბაღების გაშენება, ხეხილის ტიპის სანერგების და წვეთოვანი სარწყავის სისტემის მოწყობა;

სურსათის უვნებლობა, მცენარეთა დაცვა და ეპიზოოტიური კეთილსაიმედოობა

სურსათის უვნებლობის სახელმწიფო კონტროლის მასშტაბებისა და ეფექტიანობის გაზრდა, ეფექტური სისტემის ჩამოყალიბება და მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა;

სურსათის, ცხოველის საკვების და სასმელი წყლის მწარმოებელი საწარმოების ინსპექტირება, სამომხმარებლო ბაზრის მონიტორინგი და პროდუქციის ლაბორატორიული კვლევა;

ქვეყანაში სტაბილური ეპიზოოტიური სიტუაციის შენარჩუნება, დაავადებების გავრცელების აღკვეთა, შესაბამისად: თურქულის, ცოფის, ჯილეხის, ნოდულარული დერმატიტის, ცხვრისა და თხის ყვავილის საწინააღმდეგო ვაქცინაცია, ბრუცელოზთან და ტუბერკულოზთან ბრძოლის ეფექტური ღონისძიებების გატარება;

ცხოველთა მიკვლევადობის და მათი ჯანმრთელობის ეფექტური კონტროლის მექანიზმების ამუშავება, რეგისტრაცია-იდენტიფიკაციის სისტემის დანერგვა;

საკარანტინო და მავნე ორგანიზმების გავრცელების წინააღმდეგ შესაბამისი ღონისძიებების ჩატარება და პესტიციდების/აგროქიმიკატების ხარისხის კონტროლი;

საქართველოს ვეტერინარულ-ფარმაცევტულ ბაზარზე არსებული მდგომარეობის შესწავლის მიზნით, ვეტკონტროლქვემდებარე ობიექტებისა და ვეტერინარული პრეპარატების ხარისხის სახელმწიფო კონტროლის მასშტაბების ზრდა.

მევენახეობა-მეღვინეობის განვითარება

ქართული ღვინოპროდუქციის საერთაშორისო და ადგილობრივი დეგუსტაციების, კონკურსების, გამოფენების და პრეს-ტურების მოწყობა;

ალკოჰოლიანი სასმელების სერტიფიცირებული პარტიებიდან აღებული ნიმუშების შედარების უზრუნველსაყოფად ლაბორატორიული კვლევის ჩატარება;

სპეციალიზირებული უცხოური ჟურნალებისათვის საქართველოს მევენახეობა-მეღვინეობის შესახებ სტატიების მომზადება-გამოქვეყნება, კატალოგებისა და ბროშურების გამოცემა, სხვადასხვა სარეკლამო მასალების დამზადება-გავრცელება, სემინარებისა და ტრენინგების ჩატარება;

ვენახეების ფართობების აღრიცხვა, რეგისტრაცია, პასპორტიზაცია, სპეციფიკური ზონების საზღვრების დაზუსტება;

საქართველოს ტერიტორიაზე აღმოჩენილი წიპწების და მერქნის მოლეკულური გენეტიკის მეთოდებით შესწავლის ხელშეწყობა, წიპწების მოპოვების მიზნით არქეოლოგიურ გათხრებში თანამონაწილეობა;

ვაზის აბორიგენული ჯიშების და ველური ვაზის მოლეკულური გენეტიკის მეთოდებით შესწავლის ხელშეწყობა; ღვინის ნაშთების აღმოჩენის მიზნით, კვლევების ჩატარება არქეოლოგიურ მასალაზე; ლიტერატურული წყაროების მოძიება, შეკრება და პუბლიკაციების მომზადება ჟურნალებში გამოსაქვეყნებლად;

ვენახეების ფართობების აღრიცხვა, რეგისტრაცია, პასპორტიზაცია, სპეციფიკური ზონების საზღვრების დაზუსტება;

მევენახეობის სფეროში დასაქმებული ფიზიკური პირების მიერ მიღებული ყურძნის მოსავლის რეალიზაციის ხელშეწყობის მიზნით სუბსიდირების განხორციელება

სოფლის მეურნეობის დარგში სამეცნიერო კვლევითი ღონისძიებების განხორციელება

საქართველოს ნიადაგების ნაყოფიერების აღდგენა-გაუმჯობესება, დაბალნაყოფიერი, დამლაშებული და ბიცობი ნიადაგების გადაყვანა ინტენსიური სავარგულების კატეგორიაში და მიწის ახალი ფართობების ჩართვა სასოფლო-სამეურნეო წარმოებაში;

საქართველოში გავრცელებული შინაური ცხოველების, ფრინველების, თევზებისა და სასარგებლო-სამეურნეო მწერების ადგილობრივი ჯიშების გენეტიკური ბანკის შექმნა.

ვაზის, ხეხილოვანი კულტურებისა და იშვიათი სატყეო კულტურების ადგილობრივი გენოფონდის მოძიება-კონსერვაცია, საკოლექციო ნარგაობების მოწყობა და ჯიშების გამოცდა;

ეკოლოგიურად მდგრადი ბიომრავალფეროვნების შენარჩუნებისათვის ინტენსიური აგრარული ბიო, ნანო და ინფორმაციული ტექნოლოგიების განვითარება;

თესლისა და სარგავი მასალის წარმოების განვითარების მხარდაჭერა და საქართველოში საერთაშორისო სტანდარტების შესამაბისად სერთიფიცირების სისტემის დანერგვა, სასოფლო-სამეურნეო კულტურების წარმოების თანამედროვე სამანქანო ტექნოლოგიებისა და ტექნიკური საშუალებების კვლევა, კლასიფიკაცია და ადაპტაცია საქართველოს ბუნებრივი პირობების გათვალისწინებით;

სოფლის მეურნეობის პროდუქტთა მოსავლის აღებისა და შემდგომი გადამამუშავების ტექნოლოგიების დანერგვა;

ღვინის წარმოების გაფართოების მიზნით, მევენახეობის პერსპექტიული სპეციფიკური მიკროზონების დადგენა და შესწავლა;

საქართველოს განათლებისა და მეცნიერების სამინისტრო

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

განათლებისა და მეცნიერების სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარება, ამ სფეროში არსებული ყოველი რგოლის საქმიანობის კოორდინაცია და კონტროლი;

საქართველოს ყველა მოქალაქისათვის განათლების მიღების თანაბარი შესაძლებლობების უზრუნველყოფა;

ადრეული და სკოლამდელი განათლების სისტემის შექმნა და განვითარება, ზოგადი, პროფესიული და უმაღლესი განათლების სრულყოფის უზრუნველყოფა, მეცნიერების განვითარებისა და სახელმწიფო ენობრივი პოლიტიკის განხორციელება;

საქართველოს საგანმანათლებლო დაწესებულებების პროგრამების საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცესთან ჰარმონიზაცია, საზოგადოების თითოეულ წევრთან და საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან ერთად განათლების ხარისხზე ზრუნვა, მისი მუდმივი გაუმჯობესება და ქართული საგანმანათლებლო სივრცის მიმართ ადგილობრივი და საერთაშორისო საზოგადოების ნდობის ამაღლება;

ეროვნული შეფასებების, ეროვნული სასწავლო გეგმის შემუშავების, დანერგვისა და განვითარების სისტემის სრულყოფა და მისი მუშაობის უზრუნველყოფა;

მოდულარული საგანმანათლებლო პროგრამების შემუშავების კონცეფციის, ჩარჩოს და მეთოდის მომზადება;

პროფესიული განათლების სფეროში დისტანციური სწავლების კონცეფციის მომზადება და პილოტირება;

პროფესიული სტანდარტების შემუშავება/განახლება და დამსაქმებელთან თანამშრომლობით შესაბამისი პროფესიული მოდულარული საგანმანათლებლო პროგრამების შექმნა.

ზოგადი განათლება

ზოგადი განათლების ღიაობა და თანაბარი ხელმისაწვდომობა ყველასთვის მთელი სიცოცხლის განმავლობაში, ინკლუზიური სწავლების გაფართოება;

საქართველოს ზოგადი განათლების სისტემის საერთაშორისო საგანმანათლებლო სივრცეში ინტეგრაცია, ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების ფინანსური რესურსებით უზრუნველყოფა, რომლებიც მათ შესაძლებლობას მისცემს, სრულად განახორციელონ მათთვის დაკისრებული ვალდებულებები და ფუნქცია-მოვალეობები;

ეროვნული სასწავლო გეგმის დანერგვის მონიტორინგისა და სხვა კვლევების ჩატარება ეროვნული სასწავლო გეგმის განვითარებისა და დანერგვის ხელშეწყობის მიზნით;

მოსწავლეთა ინტელექტუალური განვითარების, ეროვნული სასწავლო გეგმით გათვალისწინებული საგნების სწავლებისა და თანაბრად კონკურენტულ გარემოში ახალგაზრდების შესაძლებლობების რეალიზების ხელშეწყობა, აგრეთვე საქართველოს მოსწავლეების საერთაშორისო დონეზე წარმოჩენა;

ეთნიკური უმცირესობების წარმომადგენელი მოსწავლეებისათვის ქართული ენის სწავლების ხელშეწყობა;

საერთაშორისო ასპარეზზე ქართველი ახალგაზრდების კონკურენტუნარიანობის ამაღლების მიზნით ინგლისური ენის სწავლების გაძლიერება;

სისხლის სამართლის რეფორმის ფარგლებში საგანმანათლებლო დაწესებულებებში მოსწავლეთა ძალადობის, მათ მიერ ცივი და ცეცხლსასროლი იარაღების ტარების, ალკოჰოლური და ნარკოტიკული საშუალებების გავრცელების პრევენციის და აღმოფხვრის ხელშეწყობა და ასევე ჯანსაღი ცხოვრების წესის პოპულარიზაცია;

ყველა ბავშვისა და ახალგაზრდისათვის ზოგადი განათლებისა და განვითარების თანაბარი შესაძლებლობების, ჯანსაღი და უსაფრთხო სასწავლო გარემოს შექმნის უზრუნველყოფა;

წარჩინებული მოსწავლეების ოქროსა და ვერცხლის მედლებით დაჯილდოება;

საჯარო სკოლებში სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეთა განათლების ხარისხის გაუმჯობესებაზე ზრუნვა, ინკლუზიური განათლების მულტიდისციპლინური გუნდის სპეციალისტების მიერ სპეციალური საგანმანათლებლო საჭიროების მქონე მოსწავლეების შეფასება, საჯარო სკოლებისათვის დახმარებისა და კონსულტაციების გაწევა ინდივიდუალური სასწავლო გეგმებით მუშაობასთან დაკავშირებით;

საჯარო სკოლებში პროფორიენტაციისა და კარიერის დაგეგმვის ხელშეწყობის მიზნით, მოსწავლეთათვის შესაბამისი გაკვეთილების, ექსკურსიებისა და გაფართოებული შეხვედრების ჩატარება მათი შესაძლებლობებისა და უნარების გამოვლენის გზით;

სისხლის სამართლის რეფორმის ფარგლებში სასჯელაღსრულების დაწესებულებებში მყოფი პირებისთვის ზოგადი და პროფესიული განათლების მიღების ხელშეწყობა;

საჯარო სკოლის ყველა კლასის მოსწავლისათვის და კერძო სკოლის სიღარიბის ზღვარს ქვემოთ მყოფი ოჯახებისა, აგრეთვე კანონმდებლობით დადგენილი სხვა კატეგორიების მოსწავლეების სასკოლო სახელმძღვანელოებით უზრუნველყოფა;

სკოლებში იმ მოსწავლეების ტრანსპორტირების პროცესის ხელშეწყობა, რომლებიც ცხოვრობენ ისეთ დასახლებულ პუნქტებში (სოფელი, დაბა) სადაც არ ფუნქციონირებს სკოლები და მანძილი სოფლებს შორის შესამჩნევია, ასევე აქვთ შეზღუდული შესაძლებლობები.

კონფლიქტის ზონებში მცხოვრები პედაგოგებისა და ადმინისტრაციულ-ტექნიკური პერსონალის ფინანსური დახმარებების გაწევა, მათი სოციალურ-ეკონომიკური მდგომარეობის გასაუმჯობესებლად;

მასწავლებელთა პროფესიული განვითარება, კვალიფიკაციის ხარისხის ამაღლება. სკოლაში სწავლების ხარისხის გაუმჯობესება, მასწავლებლის პროფესიული ცოდნისა და საქმიანობის განმსაზღვრელი მაღალი სტანდარტის დამკვიდრება, მასწავლებლის პროფესიის სტატუსის ამაღლება, მათთვის საგანმანათლებლო სიახლეების შესახებ ინფორმაციის მიწოდება, ცოდნის ხარისხის საერთაშორისო სტანდარტებისადმი და მოთხოვნებისადმი გათანაბრება. მასწავლებლის შრომის ანაზღაურების ეტაპობრივი ზრდა მასწავლებლის საქმიანობის დაწყების, პროფესიული განვითარებისა და კარიერული წინსვლის სქემის შესაბამისად;

პროფესიული განათლება

პროფესიული განათლებისა და მომზადების ერთიანი, ხარისხიანი და ეფექტიანი სისტემის ჩამოყალიბება, პროფესიული განათლების შესახებ მოსახლეობის ინფორმირებულობის დონის ამაღლება

და პროფესიულ საგანმანათლებლო დაწესებულებებში პირთა ჩარიცხვის მაქსიმალურად გამჭვირვალე სისტემის ჩამოყალიბება;

შრომის ბაზარზე ორიენტირებული პროფესიული საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება;

პროფესიული საგანმანათლებლო დაწესებულებების თანამედროვე მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით აღჭურვა და ინფრასტრუქტურით უზრუნველყოფა;

პროფესიული განათლების მასწავლებელთა მომზადებისა და პროფესიული განვითარების სისტემის ჩამოყალიბება;

ინკლიზიური პროფესიული განათლების დანერგვის ხელშეწყობა და საზოგადოებისაგან გარიყვის რისკის ქვეშ მყოფი პირებისათვის პროფესიულ საგანმანათლებლო პროგრამებზე ხელმისაწვდომობის გაზრდა;

არაფორმალური პროფესიული განათლების აღიარების მექანიზმების დანერგვა;

საქართველოს ეთნიკური უმცირესობებით კომპაქტურად დასახლებულ და მალაღმთიან რეგიონებში დასაქმებულთა გადამზადება, კვალიფიკაციისა და ქართული ენის ცოდნის ამაღლება.

ინფორმაციული ტექნოლოგიების სფეროში პროფესიული საგანმანათლებლო საქმიანობის განხორციელება;

ინფორმაციული ტექნოლოგიების სხვადასხვა მიმართულებით მაღალკვალიფიციური, შიდა და საერთაშორისო შრომის ბაზრებზე კონკურენტუნარიანი სპეციალისტების მომზადება;

თანამედროვე ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიების ხელმისაწვდომობა და ინფრასტრუქტურის განვითარება;

ერთიანი საინფორმაციო სისტემის დანერგვა (მ.შ. საჯარო სკოლებში), ინფორმაციულ-საკომუნიკაციო ტექნოლოგიებზე დაფუძნებული სწავლისა და სწავლების მეთოდების შემოღება და თანამედროვე სასწავლო გარემოს შექმნა შესაბამისი ინტერნეტ-კავშირის უზრუნველყოფით.

უმაღლესი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო კვლევების პროგრამა

უმაღლესი განათლების სფეროში მიმდინარე რეფორმების წარმატებული განხორციელების ხელშეწყობა;

უმაღლესი საგანმანათლებლო დაწესებულებების ფარგლებში სწავლის, სწავლებისა და კვლევის ერთიანობის ხელშეწყობა;

უმაღლესი საგანმანათლებლო, სამეცნიერო და სამეცნიერო-სასწავლო დაწესებულებების ინტელექტუალური და მატერიალური პოტენციალის თანდათანობით ინტეგრაცია;

ზოგადსაგანმანათლებლო დაწესებულებების კურსდამთავრებულთათვის სკოლის გამოსაშვები და ერთიანი ეროვნული გამოცდების ჩატარების ხელშეწყობა, საერთო სამაგისტრო გამოცდებისა და მასწავლებლის სასერტიფიკაციო გამოცდების ჩატარება;

უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებში ერთიანი ეროვნული გამოცდების შედეგად ჩარიცხულ საქართველოსა და უცხო ქვეყნის მოქალაქეთა სახელმწიფო სასწავლო გრანტით დაფინანსების უზრუნველყოფა;

წარჩინებული სტუდენტების სტიპენდიით უზრუნველყოფა;

უცხო ქვეყნის მოქალაქეთათვის სწავლების ხელშეწყობით საერთაშორისო კავშირების განმტკიცება, განათლების სფეროში თანამშრომლობის ხელშეწყობა;

მაგისტრატურისა და დოქტორანტურის საგანმანათლებლო პროგრამების დაფინანსებით უზრუნველყოფა;

აკადემიური პერსონალის მობილობისა და საერთაშორისო თანამშრომლობა უცხოეთის კანონმდებლობის შესაბამისად აღიარებულ უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან;

სამეცნიერო გრანტების დაფინანსებით ფუნდამენტური და გამოყენებითი სამეცნიერო ტექნოლოგიური კვლევების განხორციელების ხელშეწყობა;

მეცნიერების აღდგენისა და განვითარებისათვის სამეცნიერო - კვლევითი დაწესებულებების ხელშეწყობა;

სამეცნიერო საერთაშორისო თანამშრომლობისა და ახალგაზრდა მეცნიერების წახალისების ხელშეწყობა;

საერთაშორისო კვლევებში საქართველოს მონაწილეობის ხელშეწყობა;

ზოგადი ევროპული მოდელის საფუძველზე შემუშავებული „ქართულის როგორც უცხო ენის“ სტანდარტის მიხედვით ქართული ენის ფლობის დონეებად (A1-A2; B1-B2) დაყოფა, ქართული ენის სწავლების განხორციელება, როგორც უცხოეთში მცხოვრები ქართველების, ასევე სხვა ქვეყნის მოქალაქეებისთვისაც;

საგანმანათლებლო დაწესებულებათა ინფრასტრუქტურის განვითარება

საქართველოს განათლების სისტემაში საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი განათლების ხარისხის უზრუნველყოფის ხელშეწყობა, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება და სწავლების პროცესში თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა.

თანამედროვე უნარ-ჩვევების დაუფლებისა და საგანმანათლებლო პროგრამების უკეთ დაძლევის მიზნით საჯარო სკოლების პირველკლასელი მოსწავლეების უზრუნველყოფა საბავშვო სასწავლო პორტატული კომპიუტერით, ხოლო წარჩინებული ახალგაზრდების წახალისება სხვადასხვა კომპიუტერული ტექნიკით;

სამინისტროს სისტემაში შემავალი საგანმანათლებლო და სამეცნიერო-კვლევითი დაწესებულებების მშენებლობა - რეაბილიტაცია, საპროექტო-სახარჯთაღრიცხვო დოკუმენტაციის მომზადება, ინვენტარითა და ტექნიკით მომარაგება

ათასწლეულის გამოწვევა საქართველოს

ზოგადი განათლების ხარისხის განვითარების მიზნით საქართველოს საჯარო სკოლების ინფრასტრუქტურისა და სასწავლო გარემოს გაუმჯობესება;

სკოლის მასწავლებლებისა და ადმინისტრაციის წარმომადგენლების ტრეინინგების და საკლასო, ეროვნული და საერთაშორისო შეფასებების განხორციელება;

ადგილობრივი ეკონომიკისათვის რელევანტური, ბაზრის მოთხოვნების შესაფერისი, პროფესიული განათლების ხელშეწყობა;

მაღალი ხარისხის საერთაშორისო სტანდარტის უმაღლესი საგანმანათლებლო პროგრამების განხორციელება მეცნიერების, ტექნოლოგიების, საინჟინრო და მათემატიკის დარგში (STEM);

საბუნებისმეტყველო და საინჟინრო სფეროში ბაკალავრიატის ამერიკული საგანმანათლებლო პროგრამების დანერგვა და სახელმწიფო უმაღლესი საგანმანათლებლო ინსტიტუტების გაძლიერება.

საქართველოს რეგიონული განვითარებისა და ინფრასტრუქტურის სამინისტრო

რეგიონებისა და ინფრასტრუქტურის განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

რეგიონული განვითარების პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

საერთაშორისო და შიდასახელმწიფოებრივი მნიშვნელობის საავტომობილო გზების ქსელის განვითარების, დაპროექტებისა და სამეცნიერო-ტექნიკური პროგრესის საკითხებში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

განსაკუთრებული მნიშვნელობის მქონე სახელმწიფოებრივი ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელების მონიტორინგი/კოორდინაცია;

საქართველოს მოსახლეობის წყლით მომარაგების სისტემების დანერგვისა და ხელშეწყობის ღონისძიებათა განხორციელების უზრუნველყოფა;

საქართველოს მოქალაქეთა სამხედრო აღრიცხვის, სამხედრო სამსახურისთვის მომზადებისა და გაწვევის კოორდინაცია;

ადგილობრივ თვითმმართველობის რეფორმის საკითხებთან დაკავშირებით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების ხელშეწყობა და წინადადებების შემუშავება;

ადგილობრივი თვითმმართველობის მოსამსახურეთა კვალიფიკაციის ამაღლების ღონისძიებების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა და კოორდინაცია.

საგზაო ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების ღონისძიებები

გეოგრაფიული მდებარეობიდან და სატვირთო გადაზიდვების ავტოტრანსპორტზე დატვირთვიდან გამომდინარე, არსებული გზების რეკონსტრუქციის, საგზაო ინფრასტრუქტურის განახლება-მოდერნიზების და ზოგ შემთხვევაში უსაფრთხო, ცენტრალური ქალაქების გვერდის ავლით, ახალი საგზაო მონაკვეთების მშენებლობის განხორციელება.

რეგიონული და მუნიციპალური ინფრასტრუქტურის რეაბილიტაცია

საქართველოს ტერიტორიაზე სხვადასხვა სახის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება და მათთან დაკავშირებული სხვადასხვა მომსახურებების შესყიდვა, ასევე სახელმწიფო

მნიშვნელობის (ადმინისტრაციული, სტრატეგიული, სამხედრო, პოლიციური და სხვა დანიშნულების) ობიექტების სამშენებლო/სარემონტო/სარეაბილიტაციო სამუშაოების განხორციელება.

ქვეყანაში ტურიზმის განვითარების მიზნით სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება;

დონორების მიერ დაფინანსებული პროექტების მოსამზადებლად პროექტებისათვის საჭირო ღონისძიებების გატარება, საპროექტო დოკუმენტაციების მომზადება და ანალიზი;

საქართველოს ტერიტორიაზე (გარდა ქალაქ თბილისისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკისა) მყარი ნარჩენების მართვა, საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული კომპეტენციის ფარგლებში.

წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურის აღდგენა-რეაბილიტაცია

საქართველოს რეგიონებში მცხოვრები მოსახლეობის და ორგანიზაციების ეკოლოგიურად სუფთა, გაფილტრული, ზედაპირული გრუნტის წყლების მოხვედრისგან დაცული სასმელი წყლის 24 საათიანი მიწოდების რეჟიმით უზრუნველყოფა;

საქართველოს დიდ ქალაქებსა და სოფლებში წყალმომარაგების და საკანალიზაციო სისტემების აღდგენა-რეაბილიტაცია;

მუნიციპალიტეტებში წყალსადენის სათავე ნაგებობების მოწყობა და ჩამდინარე წყლების გამწმენდი ნაგებობების მშენებლობა-რეაბილიტაცია;

ტურისტულ-დასასვენებელ ცენტრებში წყალმომარაგების ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება, რაც ხელს შეუწყობს საქართველოში ტურიზმის სექტორის განვითარებას.

საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტრო

ეკონომიკური და სექტორული (ტრანსპორტი, მშენებლობა) პოლიტიკა და მისი განხორციელების კოორდინაცია

ქვეყნის მდგრადი ეკონომიკური განვითარებისა და ზრდის მაღალი ტემპების უზრუნველყოფი ეკონომიკური პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

ქვეყნის ეკონომიკური განვითარებისათვის საინვესტიციო კლიმატის პოპულარიზაცია და კვალიფიციური სექტორული კვლევების განხორციელება;

მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა, რომელიც უზრუნველყოფს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების რაციონალურ გამოყენებას ახლანდელი და მომავალი თაობების ინტერესების გათვალისწინებით;

საგარეო სავაჭრო ბრუნვის სტრუქტურული გაუმჯობესება და სავაჭრო რეჟიმების განვითარებისათვის რეკომენდაციების შემუშავების მიზნით, საგარეო სავაჭრო ბრუნვისა და სავაჭრო პარტნიორ ქვეყნებთან ურთიერთობების რეგულარული ანალიზი;

ორმხრივი, რეგიონალური და მრავალმხრივი სავაჭრო ურთიერთობების, ასევე პრეფერენციული და თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმების განვითარება;

ორმხრივი და მრავალმხრივი თანამშრომლობის გაღრმავება და საქართველოს საერთაშორისო და ევროპულ ეკონომიკურ სივრცეში ინტეგრაცია.

საქართველოში წარმოებული პროდუქტისა და მომსახურების კონკურენტუნარიანობის გაზრდის მიზნით ევროკავშირთან ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი ვაჭრობის შეთანხმების ეფექტიანი გამოყენების ხელშეწყობა;

საერთაშორისო სატრანსპორტო სისტემებში ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა და სატრანზიტო პოტენციალის განვითარებისა და მისი სრულად რეალიზების მიზნით, საქართველოს სატრანსპორტო პოლიტიკისა და სტრატეგიის განმსაზღვრელი დოკუმენტის შემუშავება, საავტომობილო მიმოსვლის განვითარება, რეგიონალური მნიშვნელობის ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება, სამოქალაქო ავიაციის შემდგომი განვითარება;

სამოქალაქო ავიაციისა და საზღვაო ტრანსპორტის სფეროს უსაფრთხოების დონის გაუმჯობესება და ასევე, ამ სფეროებში მომხდარი სატრანსპორტო შემთხვევებისა და ინციდენტების მოკვლევისა და პრევენციული ზომების გატარება;

სამშენებლო სექტორის შემდგომი განვითარება მშენებლობის ხარისხის გაუმჯობესების, ინვესტიციების მოზიდვის, სამშენებლო სფეროში დასაქმებულთა რაოდენობის გაზრდისა და მოსახლეობის ადგილებზე შენარჩუნების მიზნით;

„მწვანე ბიზნეს“ შესაძლებლობების არეალის გამოვლენის მიზნით კვლევების ჩატარება (4 ძირითად სექტორში: ტურიზმი, სოფლის მეურნეობა და საკვები პროდუქტები, „მწვანე პროდუქტების“ წარმოება, განახლებად ენერჯიაზე დაფუძნებული წარმოება) და გამოვლენილი შესაძლებლობების შესაბამისად საპილოტე პროექტების განხორციელება;

სახელმწიფო ქონების, საწარმოთა ეფექტური მართვის/განკარგვის და გამჭვირვალობის ხელშეწყობის მიზნით, სახელმწიფო საპრივატიზაციო ობიექტების აღრიცხვა და შეფასება, სახელმწიფო საწარმოთა მართვა/განკარგვა და სახელმწიფო საკუთრებაში არსებული ქონების დაცვა;

მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით:

- ✓ დამწყები, ასევე არსებული მცირე და საშუალო საწარმოებისათვის ტექნიკური დახმარების აღმოჩენა სამეწარმეო უნარების ამაღლებისათვის;
- ✓ მეწარმეობის განვითარების ხელშეწყობა კომპანიებისათვის ფინანსებზე ხელმისაწვდომობის გამარტივების საშუალებით;
- ✓ მიკრო და მცირე ბიზნესის ხელშეწყობა;
- ✓ ექსპორტის განვითარების ხელშეწყობა;
- ✓ საქართველოს საექსპორტო პოტენციალის პოპულარიზაცია საერთაშორისო მედია საშუალებებით.

ინოვაციებისა და ტექნოლოგიების განვითარების ხელშეწყობის მიზნით:

- ✓ საქართველოს მასშტაბით დარგობრივი სამრეწველო ინოვაციების ლაბორატორიებისა (ფაბ-ლაბები) და საზოგადოებრივი ინოვაციების ცენტრების (CIC) ფორმირება;
- ✓ საქართველოში აუთსორსზე ორიენტირებული სპეციალისტის მომზადება საინფორმაციო ტექნოლოგიების პრიორიტეტული მიმართულებების მიხედვით;
- ✓ საქართველოს ინოვაციური შესაძლებლობების გაზრდისა და კონკურენტუნარიანობის ამაღლების ხელშეწყობა „მინი გრანტების“ პროგრამის მეშვეობით.

ელექტრონული კომუნიკაციების, საინფორმაციო ტექნოლოგიებისა და საფოსტო კავშირის შემდგომი განვითარების ხელშეწყობის მიზნით:

- ✓ საგანგებო სიტუაციების დროს ელექტრონული კომუნიკაციების, საფოსტო კავშირისა და მაუწყებლობის ქსელების ფუნქციონირების და ინფორმაციული რესურსების დაცვის უზრუნველყოფა ეროვნულ დონეზე;
- ✓ საქართველოს საფოსტო კავშირის სფეროს რეფორმა;
- ✓ ელექტრონული კომერციის სისტემის შექმნა.

საპენსიო სისტემის რეფორმის ფარგლებში დაგროვებით საპენსიო სისტემაზე გადასვლასთან დაკავშირებული ღონისძიებების განხორციელება

ქვეყნის ეკონომიკური ვითარების გაუმჯობესების მიზნით, მარკეტინგული და იურიდიული კონსულტაციების გაწევა;

ტურიზმის განვითარებისა და შიდა ფრენების რეგულარულად განხორციელების ხელშეწყობა;

ქვეყანაში საზღვაო პროფესიული საგანმანათლებლო სფეროს ხელშეწყობა.

ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირება

ტექნიკური და სამშენებლო სფეროს რეგულირების საერთაშორისო აღიარებულ ნორმებთან და ევროპის ქვეყნების საუკეთესო პრაქტიკასთან შესაბამისობაში მოყვანის მიზნით:

- ✓ საქართველოს კანონმდებლობის ევროკავშირის კანონმდებლობასთან დაახლოება;
- ✓ ბაზარზე ზედამხედველობის სისტემის განვითარება;
- ✓ ევროკავშირში არსებული საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად და საკანონმდებლო ვაკუუმის აღმოსაფხვრელად შესაბამის სფეროებში ტექნიკური რეგლამენტების შემუშავება.

სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროს განვითარება

ქართული პროდუქციის უცხოურ ბაზარზე შეღწევისა და კონკურენტუნარიანობის ამაღლების, სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროების საერთაშორისო და ევროპის საუკეთესო პრაქტიკის შესაბამისად განვითარების მიზნით:

- ✓ საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მომსახურების სფეროს და დიაპაზონის გაფართოვება;
- ✓ ეტალონების მიკვლევადობის უზრუნველყოფა, მიღწეული საერთაშორისო აღიარების შენარჩუნება/გაფართოვება და აღიარების მიღწევა გაზომვების ახალ მიმართულებებში;

- ✓ საქართველოს სტანდარტად მიღებული საერთაშორისო და ევროპული სტანდარტების რაოდენობის ზრდა, სტანდარტების რეესტრისა და სტანდარტების კატალოგის გაუმჯობესებული წარმოება, სტანდარტების ხელმისაწვდომობის გაზრდისათვის მომსახურების ელექტრონული საშუალებების გაუმჯობესება და სტანდარტიზაციის ტექნიკური კომიტეტების ფუნქციონირების ეფექტიანობის გაუმჯობესება;
- ✓ ხარისხის მენეჯმენტის სისტემის დანერგვა საერთაშორისო სტანდარტის ISO 9001 შესაბამისად.
- ✓ სტანდარტიზაციისა და მეტროლოგიის სფეროში პერსონალის კვალიფიკაციის ამაღლება, ასევე სააგენტოს თანამშრომელთა უნარების გაძლიერება საზოგადოებასთან ურთიერთობის, მარკეტინგისა და კომუნიკაციის სფეროებში;
- ✓ საქართველოს სტანდარტების და მეტროლოგიის ეროვნული სააგენტოს მეტროლოგიისა და სტანდარტიზაციის საერთაშორისო და რეგიონულ ორგანიზაციებში ინტეგრაცია და მათ საქმიანობაში აქტიური მონაწილეობა ღრმა და ყოვლისმომცველი თავისუფალი სავაჭრო სივრცის (DCFTA) და ვაჭრობაში ტექნიკური ბარიერების (TBT) ნაწილის შესაბამისად.

აკრედიტაციის პროცესის მართვა და განვითარება

უცხოურ ბაზრებზე ტექნიკური ბარიერების დაძლევისა და ქვეყანაში წარმოებული პროდუქციის კონკურენტუნარიანობის გაზრდის მიზნით, აკრედიტაციის სისტემის დახვეწა და მისი ჰარმონიზაცია აკრედიტაციის საერთაშორისო ორგანიზაციების მოთხოვნებთან;

სსიპ – აკრედიტაციის ერთიანი ეროვნული ორგანო – აკრედიტაციის ცენტრის აკრედიტაციის რეგიონულ და საერთაშორისო ორგანიზაციების (EA -European Cooperation for Accreditation), ILAC (International Laboratory Accreditation Cooperation) საქმიანობაში მიზანმიმართული თანამშრომლობის გაგრძელება და აქტიური მონაწილეობა EA-ს ტექნიკური კომიტეტების მუშაობაში, ცენტრის საქმიანობის საერთაშორისო მოთხოვნებთან სწრაფი დაახლოვება აკრედიტაციის შედეგების თანმიმდევრული საერთაშორისო აღიარების საფუძვლების შექმნის მიზნით;

შესაბამისობის შეფასების ბაზარზე აკრედიტაციის ახალი მიმართულებების შეთავაზება. კერძოდ, საკვალიფიკაციო გამოცდების ჩამტარებელი პირების აკრედიტაციის სქემის შემუშავება საერთაშორისო სტანდარტის ისო/იეკ 17043-ის შესაბამისად;

ევროპული დახმარების (CIB) ინსტრუმენტის ფარგლებში, ევროკავშირის პრაქტიკასთან აკრედიტაციის ცენტრის შემდგომი დაახლოების პროექტის განხორციელება;

აკრედიტაციის საერთაშორისო და რეგიონული ორგანიზაციების ხელმძღვრე მხარედ ჩამოყალიბება EA-ს ორმხრივი აღიარების შეთანხმების (BLA) პროცედურებში.

ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა

ქვეყნის ეკონომიკური განვითარებისა და დასაქმების შესაძლებლობების ამაღლების მიზნით ტურისტული ინდუსტრიის ხელშეწყობა ორი ძირითადი მიმართულებით: მარკეტინგული ღონისძიებები საერთაშორისო ბაზრებზე და შიდა ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა.

ინტერნეტ სივრცეში ქვეყნის შესახებ ამომწურავი ინფორმაციის არსებობის უზრუნველსაყოფად ვებ მარკეტინგის დახვეწა;

საქართველოს ტურისტული პოტენციალის, არსებული ტურისტული პროდუქტების შესახებ ფართო მასებისათვის ინფორმაციის მიწოდების მიზნით სარეკლამო პრომო მასალების მომზადება და ასევე, შიდა და საერთაშორისო ტურისტისათვის საქართველოს შესახებ ინფორმაციის სწრაფად და ეფექტურად მიწოდების უზრუნველყოფა;

საერთაშორისო და შიდა ბაზარზე საქართველოს ოთხივე ტურისტული სეზონის, სხვადასხვა რეგიონების ტურისტული რესურსისა და ტურისტული პროდუქტის პოპულარიზაციის მიზნით კულტურულ-სპორტული ღონისძიებების განხორციელება და ასევე, საქართველოსათვის პრიორიტეტული ბაზრების/ქვეყნების მედია საშუალებებისა და წამყვანი ტურ-ოპერატორებისთვის პრეს და გაცნობითი ტურების ორგანიზება;

საქართველოს, როგორც ტურისტული ქვეყნის, პოზიციონირებისა და ტურისტული ნაკადის გაზრდის მიზნით საერთაშორისო გამოფენა-ბაზრობებში მონაწილეობის მიღება და ასევე, ტურისტული ნაკადის შენარჩუნებისათვის საერთაშორისო და შიდა ბაზრისათვის მრავალფეროვანი ტურისტული პროდუქტის შეთავაზება;

ქვეყანაში ტურიზმის განვითარების სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმების სწორად შემუშავებისა და გაწერის მიზნით, საქართველოს უდიდესი ტურისტული რესურსისა და პოტენციალის შესახებ ინფორმაციის ერთიან სისტემაში მოყვანა;

საქართველოს ტურიზმის განვითარების მიზნით საერთაშორისო ურთიერთობების გაღრმავება სხვადასხვა ქვეყანასთან თანამშრომლობის, საერთაშორისო ორგანიზაციებსა და დონორებთან მჭიდრო კავშირის დამყარების და საერთო პროექტების განხორციელებით;

საქართველოში არსებული საქმიანი ტურიზმის პოტენციალის წარმოსაჩენად და ამ სახეობის ტურიზმის განვითარების მიზნით კონფერენციების, კონგრესებისა და სხვა სახის საერთაშორისო ღონისძიებების მოზიდვა;

საკურორტო პოტენციალის კვლევა, შესაბამისი საინფორმაციო-სარეკლამო მასალის მომზადება და მარკეტინგული აქტივობების განხორციელება.

საქართველოს მიერ საერთაშორისო ხელშეკრულებებით ნაკისრი ვალდებულებების ფარგლებში საქართველოს აეროპორტებში "გათავისუფლებული ფრენების" მომსახურების ხარჯების ანაზღაურება (მათ შორის, წინა წლებში წარმოქმნილი დავალიანებების დაფარვა)

საქართველოს ევროპის ერთიან საჰაერო სივრცეში ინტეგრაციის პროცესის გაღრმავება;

კომპეტენციის ფარგლებში საერთაშორისო ანტიტერორისტული საქმიანობის ხელშეწყობა;

ფრენების უსაფრთხოებისა და საავიაციო უშიშროების დონის ამაღლება;

აშშ-ს სამხედრო ავიაციის საჰაერო ნავიგაციით და პილოტაჟით უზრუნველყოფა;

ჩრდილოატლანტიკური ხელშეკრულების წევრ სახელმწიფოებსა და „პარტნიორობა მშვიდობისათვის“ პროგრამაში მონაწილე სხვა სახელმწიფოებს შორის შეთანხმებით გათვალისწინებული პირობების შესრულების უზრუნველყოფა.

საქართველოს ფინანსთა სამინისტრო

სახელმწიფო ფინანსების მართვა

სახელმწიფო პრიორიტეტების დაფინანსება, ქვეყნის მაკროეკონომიკური სტაბილურობის შენარჩუნება და საშუალოვადიან პერიოდში საბიუჯეტო დეფიციტის დაბალი მაჩვენებლის შენარჩუნება;

მაკროეკონომიკური ანალიზის და პროგნოზირების გაუმჯობესება, მეთოდოლოგიის დახვეწა და მისი არეალის გაფართოება, გრძელვადიანი პროგნოზირების გაუმჯობესება, მაკროეკონომიკური განვითარების სცენარების მოდელირების სრულყოფა, ფისკალური რისკების მართვის და შეფასების სისტემის ჩამოყალიბება.

დონორ ორგანიზაციებთან და საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტებთან მოლაპარაკებების გაგრძელება, რათა შესაძლებელი იყოს სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული პროექტების დასაფინანსებლად დამატებითი რესურსების მოზიდვა ქვეყნისთვის მაქსიმალურად ხელსაყრელი პირობებით;

დამატებითი საინვესტიციო რესურსების მოზიდვის პარალელურად სახელმწიფო საგარეო ვალის კონტროლის გაგრძელება, რათა მან შეინარჩუნოს ხელსაყრელი ფინანსური პარამეტრები, რომლებიც უზრუნველყოფენ მის მდგრადობას როგორც საშუალოვადიან, ასევე გრძელვადიან პერიოდშიც; შემუშავდება სახელმწიფო ვალის მართვის სტრატეგიის დოკუმენტი, დაიხვეწება სახელმწიფო ვალის შესახებ კანონმდებლობა, გაძლიერდება ვალის მართვის ანალიტიკური ნაწილი.

პირობითი ვალდებულებების აღრიცხვის და მართვისათვის შესაბამისი სისტემის შექმნა.

საქართველოს ეროვნულ ბანკთან კონსულტაციების გათვალისწინებით სხვადასხვა ვადის მქონე სახელმწიფო ფასიანი ქაღალდების გამოშვება, რაც ხელს შეუწყობს ფასიანი ქაღალდების ბაზრის განვითარებას;

საკანონმდებლო ბაზის გაუმჯობესება და საგადასახადო კოდექსის სრულყოფა, რაც გულისხმობს საგადასახადო ტვირთის თანაბარ განაწილებას გადასახადის გადამხდელებს შორის, მეწარმეთა მოთხოვნებისა და საჭიროებების მაქსიმალურად გათვალისწინებას და გონივრული საგადასახადო განაკვეთების შემუშავებას, საინვესტიციო გარემოს გაუმჯობესებას და სამეწარმეო სტიმულის ამაღლებას;

ევროკავშირთან ასოცირების ხელშეკრულების ფარგლებში ევროკავშირის დირექტივებთან საგადასახადო კანონმდებლობის ჰარმონიზება;

საგადასახადო პოლიტიკის სრულყოფა, რაც გულისხმობს ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილების მიზნით ხელშეკრულებების არეალის გაზრდას, შემოსავლებსა და კაპიტალზე ორმაგი დაბეგვრის თავიდან აცილებისა და გადასახადების გადაუხდელობის აღკვეთის შესახებ შეთანხმების გაფორმების მიზნით პრიორიტეტების განსაზღვრას და შეთანხმებების ინიცირებას ან არსებულ შეთანხმებებში ცვლილებების და დამატებების შეტანას იმ ქვეყნებთან, რომლებთანაც საქართველოს გააჩნია ეკონომიკური და საინვესტიციო ინტერესები;

საგადასახადო საკითხებში ინფორმაციის გაცვლის შესახებ შეთანხმებების ინიცირება და მათი გაფორმების არეალის გაფართოება;

საბაჟო კანონმდებლობის სფეროში არსებული კანონდარღვევების აღკვეთის მიზნით, საბაჟო სფეროში ადმინისტრაციული ურთიერთდახმარების შესახებ შეთანხმების გაფორმება იმ

სახელმწიფოებთან, რომლებთანაც საქართველოს გააჩნია მჭიდრო ეკონომიკური და სავაჭრო ინტერესები;

გამჭვირვალობისა და საგადასახადო საკითხებში ინფორმაციის გაცვლის გლობალური ფორუმის ფარგლებში საგადასახადო საკითხებში ინფორმაციის გაცვლის საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა;

სახელმწიფო ბიუჯეტის შემოსულობების და გადასახდელების ზუსტი და ოპერატიული აღრიცხვა, სახელმწიფო ბიუჯეტის ოპერატიული, ყოველთვიური, ყოველკვარტალური და წლიური ანგარიშების მომზადება, ბიუჯეტის ანგარიშგების ფორმების დახვეწა;

რეფორმების გაგრძელება საბიუჯეტო პროცესის, ბიუჯეტის დაგეგმვისა და აღსრულების შემდგომი განვითარების მიზნით;

შედეგზე ორიენტირებული დაგეგმვის გაუმჯობესება და პროგრამული ფორმატის ბიუჯეტის აღსრულებისა და შესრულების ანგარიშგების სრულყოფა, როგორც სახელმწიფო, ისე ავტონომიური რესპუბლიკებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობების საბიუჯეტო პროცესში;

საჯარო ფინანსების მართვის ინტეგრირებული საინფორმაციო სისტემის (PFMS) შემდგომი გაუმჯობესება, მათ შორის ადგილობრივი თვითმმართველი ერთეულების და საჯარო სამართლის იურიდიული პირების მომსახურების მოდულების შემდგომ დახვეწის მიმართულებით.

საჯარო სექტორის ბუღალტრული აღრიცხვის საერთაშორისო სტანდარტებზე (IPSAS) დაფუძნებული ფინანსური ანგარიშგების მომზადება და გამოქვეყნება, აუდიტორულ დასკვნასთან ერთად, რაც ხელს შეუწყობს სახელმწიფო ფინანსების შესახებ ინფორმაციის გამჭვირვალობას და სახელმწიფო ფინანსების სფეროში ეფექტური გადაწყვეტილებების მიღებას;

შემოსავლების მობილიზება და გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესება

საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფის და პროცედურების დახვეწის გაგრძელება, გადამხდელთა მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით ელექტრონული მომსახურების განვითარება;

საგადასახადო ადმინისტრირების შემდგომი გამარტივება, მათ შორის სრულყოფილი კონტროლის პროცედურების დანერგვის მიზნით საბაჟო გამშვები პუნქტების პროცედურული სახელმძღვანელოების შემუშავება, ტვირთის გაფორმების დროისა და ხარჯების შემცირების მიზნით დეკლარირების პროცედურების გამარტივება;

მომსახურების გაუმჯობესების მიზნით საგადასახადო და საბაჟო კუთხით მომუშავე თანამშრომელთა გადამზადება და კვალიფიკაციის ამაღლება, ინფრასტრუქტურის განახლება;

საბაჟო გამშვები პუნქტების ერთობლივი მართვა საბაჟო პროცედურების გამარტივებისა და ეფექტურობის ზრდის მიზნით;

საგადასახადო საკითხებთან დაკავშირებული საინფორმაციო ბუკლეტების და ბროშურების სისტემატურად გამოცემა, საგადასახადო პოლიტიკაში დაგეგმილი რეფორმების შესახებ საზოგადოებისა და გადამხდელთა სისტემატური ინფორმირება და საჯაროობის ამაღლება;

საგადასახადო საჩივრების განხილვის ელექტრონული საქმისწარმოების სისტემის დანერგვა (მ.შ. ელექტრონული საჩივრის ფორმის შემუშავება), რომლის ფარგლებშიც გადასახადის გადამხდელს

საშუალება მიეცემა ელექტრონული საჩივრის წარდგენის გზით მნიშვნელოვნად გაიმარტივოს საგადასახადო დავის წარმოების პროცესი;

საგადასახადო დავალიანებების გადახდევინების უზრუნველყოფის ღონისძიებების კანონმდებლობის შესაბამისად განხორციელება და ხარვეზების აღმოფხვრა.

ეკონომიკური დანაშაულის პრევენცია

თანამედროვე ინფორმაციული ტექნოლოგიების დანერგვა, საფინანსო და ეკონომიკურ სფეროში დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლა, ქვეყანაში ჯანსაღი კონკურენტუნარიანი გარემოს ხარისხის ამაღლება, კანონიერი სამეწარმეო საქმიანობის დაცვა და სამსახურში მწყობრი სისტემის ჩამოყალიბება;

საქართველოსა და საზღვარგარეთის ქვეყნებში პერსონალის შერჩევის კრიტერიუმებისა და პროცედურების კუთხით დაგროვილი გამოცდილების შესწავლა, უცხო ქვეყნის შესაბამის უწყებებთან ერთობლივი კონფერენციების და სემინარების ჩატარება გამოცდილების გაზიარების მიზნით;

საქართველოს ეკონომიკურ საზღვრებზე კონტროლის გამკაცრება გადასახადების თავის არიდების ფაქტების აღკვეთის მიზნით, ასევე პრევენციული ღონისძიებების გატარება შემდგომში დანაშაულის ჩადენის თავის არიდების მიზნით.

ფინანსების მართვის ელექტრონული და ანალიტიკური უზრუნველყოფა

ფინანსთა სამინისტროს ეფექტიანი ფუნქციონირებისთვის საჭირო საინფორმაციო-საკომუნიკაციო ინფრასტრუქტურის შექმნა, განვითარება, მომსახურება, მდგრადობისა და საიმედოობის უზრუნველყოფა;

საჯარო ფინანსების მართვის ელექტრონული სისტემის შექმნა, რომელიც გააერთიანებს **eBudget** (ბიუჯეტის მართვის ელექტრონული სისტემა), **eTreasury** (სახელმწიფო ხაზინის ელექტრონული მომსახურების სისტემა), **eDMS** (სახელმწიფო ვალისა და საინვესტიციო პროექტების მართვის სისტემა) და **eHRMS** (ადამიანური რესურსების მართვის ავტომატიზებული სისტემა);

ფინანსთა სამინისტროს ინფორმაციული და ანალიტიკური მხარდაჭერა, მნიშვნელოვანი IT პროდუქტების, ელექტრონული სერვისებისა და მომსახურების კვლევა და ანალიზი, პროგრამული უზრუნველყოფის ახალი სისტემების შექმნა, დანერგვა და მომსახურება, ინფორმაციული და კიბერ უსაფრთხოების ხელშეწყობა;

სხვა სახელმწიფო უწყებებისა და ორგანიზაციების ვებ-გვერდების შექმნა, ელექტრონული მთავრობის კომპონენტების განვითარება და შესაბამისი სახელმწიფო სერვისების მიწოდება, ელექტრონული მმართველობის კომპონენტების განვითარება და შესაბამისი მუნიციპალური სერვისების მიწოდება;

ფინანსთა სამინისტროს საინფორმაციო სისტემების ქვეყნის საინფორმაციო-საკომუნიკაციო სივრცეში ინტეგრაცია.

საფინანსო სექტორში დასაქმებულთა კვალიფიკაციის ამაღლება

ფინანსთა სამინისტროს სისტემაში პროფესიული განვითარების სისტემის ჩამოყალიბება, სისტემის მასშტაბით ჩატარებული ტრენინგის საჭიროებათა ანალიზის მოთხოვნების შესაბამისი სასწავლო პროექტების განხორციელება, თანამდებობრივი ტრენინგების სისტემის დანერგვა და კარიერის განვითარებაზე მიმართული სასწავლო პროგრამებისა და სხვა სახის პროექტების განხორციელება;

სისტემაში პროფესიული ცოდნის დონის ამაღლების მიზნით მსოფლიოს წამყვან სასწავლო დაწესებულებებთან ერთად სასერთიფიკაციო და ტრენინგ-პროგრამების შემუშავება-განხორციელება, მათ შორის ნიდერლანდების ფინანსთა სამინისტროსთან გაფორმებული ურთიერთთანამშრომლობის მემორანდუმისა და საერთაშორისო სავალუტო ფონდთან ერთად განხორციელებული სასწავლო პროგრამის ფარგლებში;

ფინანსთა სამინისტროს სისტემისათვის, ასევე სხვა ორგანიზაციებისათვის ახალი კადრების შერჩევის ხელშეწყობა;

სახელმწიფოს მიერ კერძო სექტორის განვითარებისაკენ, ასევე სახელმწიფო სერვისების გაუმჯობესებისაკენ მიმართული რეფორმების აქტიური მხარდაჭერა სხვადასხვა სახის სასწავლო - შემეცნებითი, სემინარული და საკონფერენციო ტიპის პროექტების, კონსულტირების გზით.

კერძო ბიზნესის და ფინანსთა სამინისტროს წარმომადგენლებს შორის სამუშაო შეხვედრების მოწყობა/ორგანიზება ფინანსურ სფეროში მიმდინარე რეფორმების გაცნობისა და კონსულტაციების გაწევის, მათ შორის საგადასახადო სფეროში მიმდინარე ცვლილებებისა და სიახლეების გაცნობის მიზნით.

საქართველოს ენერგეტიკის სამინისტრო

ენერგეტიკის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

ენერგეტიკის უსაფრთხოების სფეროებში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება, სახელმწიფო სტრატეგიისა და სახელმწიფო პროგრამების შესრულების მონიტორინგი და მათი განხორციელების კოორდინაცია.

საქართველოს ენერგეტიკის დარგში ინვესტიციების მოზიდვის და ქვეყნის მდგრადი განვითარების ხელშეწყობა.

ელექტროენერჯის დამატებითი, ალტერნატიული და განახლებადი წყაროების მოძიების, ენერჯის შემცველი წყაროების უპირატესი ათვისებისა და ამ კუთხით დარგის სტაბილური განვითარების უზრუნველსაყოფად სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება.

არსებული წილობრივი განაწილების ხელშეკრულებების შესრულების მონიტორინგი, მოქმედი ინვესტორების საქმიანობის კოორდინაცია, აღნიშნულის ფარგლებში ნავთობისა და გაზის ოპერაციების მონიტორინგი, კომპანიების ყოველწლიური სამუშაო გეგმების და ბიუჯეტების განხილვა, შეთანხმება და შესრულების მონიტორინგი.

ინვესტორებისაგან ყველა სახის ტექნიკური ინფორმაციის მიღება, დამუშავება, სისტემატიზაცია, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების წარმოების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის დადგენა, ნავთობისა და გაზის ოპერაციების, ნავთობის გადამუშავების, გაზის დამუშავების და ნავთობგაზპროდუქტების ტრანსპორტირების საქმიანობის ერთიანი მარეგულირებელი საფუძვლების შექმნა.

ნავთობისა და გაზის არსებული რესურსების ათვისება კონკურენტუნარიანი საინვესტიციო გარემოს შექმნის, ახალი ინვესტიციების მოზიდვის და მცირედებიტიანი ჭაბურღილების ამოქმედების გზით. გეოლოგიურ - გეოფიზიკურ მონაცემთა ცენტრალური საინფორმაციო ბანკის შექმნა. ადგილობრივი ნავთობგადამამუშავებელი საწარმოების და ნავთობპროდუქტების მაჩვენებელთა ევროპულ სტანდარტებთან მიახლოება და მოწინავე ტექნოლოგიების დანერგვის ღონისძიებათა ხელშეწყობა.

საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში (იმერეთის, კახეთის, შიდა და ქვემო ქართლის, სამეგრელოს, რაჭის, გურიისა და სამცხე-ჯავახეთის) გაზის გარეშე არსებული სოფლების გაზიფიცირება.

ყაზბეგისა და დუშეთის მუნიციპალიტეტების ბუნებრივ-კლიმატური პირობების გათვალისწინებით კანონით დადგენილი შეღავათების ფარგლებში, ყაზბეგის მუნიციპალიტეტში და დუშეთის მუნიციპალიტეტის მაღალმთიანი სოფლების მუდმივად მცხოვრები მოსახლეობის მიერ მოხმარებული ბუნებრივი აირის საფასურის ანაზღაურება შესაბამის პერიოდებში პროგრამით განსაზღვრული ბენეფიციარებისათვის.

სასისტემო მნიშვნელობის ელექტროგადამცემი ქსელის განვითარება

ქვეყანაში არსებული მაღალი და საშუალო ძაბვის ელექტროგადამცემი ხაზების მშენებლობა-რეაბილიტაცია, მეზობელ ქვეყნებთან არსებული ელექტროგადამცემი ხაზების რეაბილიტაცია და ახლის მშენებლობა. სისტემის მოძველებული ქვესადგურების თანამედროვე ტექნოლოგიებით აღჭურვა და სხვადასხვა სიმძლავრის ახალი ქვესადგურების მშენებლობა. თავისუფალი ინდუსტრიული ზონის განვითარებისათვის შესაბამისი ელექტროგადამცემი ქსელის მოწყობა.

საქართველოს ოკუპირებული ტერიტორიებიდან იძულებით გადაადგილებულ პირთა, განსახლებისა და ლტოლვილთა სამინისტრო

იძულებით გადაადგილებულ პირთა და მიგრანტთა ხელშეწყობის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

ქვეყნის პოლიტიკური, სოციალურ-ეკონომიკური და დემოგრაფიული მდგომარეობის გათვალისწინებით დევნილთა, ლტოლვილთა, ჰუმანიტარული სტატუსის მქონე პირთა, თავშესაფრის მაძიებელთა, რეპატრიანტთა მიგრაციული ნაკადების რეგულირება, მათი დროებითი ან მუდმივი განსახლების ორგანიზება, ადაპტაციისათვის და საზოგადოებაში ინტეგრაციისათვის საჭირო პირობების შექმნა და სოციალური დაცვა;

დევნილი მოსახლეობის თვითკმარობის გაზრდა, სახელმწიფოზე მათი დამოკიდებულების შემცირება-აღმოფხვრა და უკიდურესად გაჭირვებული, დაუცველი დევნილების ერთიან სოციალურ პროგრამებში ინტეგრირება საერთო კრიტერიუმების საფუძველზე;

რეპატრიანტის სტატუსის მაძიებელთა აპლიკაციების სისტემატიზაცია, ანალიზი და განხილვა შესაბამისი გადაწყვეტილების მისაღებად;

არალეგარული მიგრაციის პრევენცია, დროებითი ლეგალური შრომითი მიგრაციის შესაძლებლობის გაზრდა;

რეადმისიის ხელშეკრულების საფუძველზე დაბრუნებულთა რეინტეგრაციის უზრუნველყოფა და შესაბამისი მონაცემთა ბაზის შექმნა;

ოკუპირებულ ტერიტორიებზე უძრავ ქონებაზე საკუთრების უფლების მოთხოვნის მქონე დევნილების გამოკვეთა, აღნიშნული ქონების შემდგომი პრივატიზაციის პროცესის მოსამზადებლად;

ეკომიგრანტთა განსახლების ორგანიზება და ახალ საცხოვრებელ ადგილებზე მათი ადაპტაცი-ინტეგრაციის პროცესის ხელშეწყობა.

განსახლების ადგილებში დევნილთა შენახვა და მათი საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება

იძულებით გადაადგილებულ პირთა-დევნილთა მიმართ 2015-2016 წლებში სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელების სამოქმედო გეგმის შესაბამისად, იძულებით გადაადგილებულ პირთა განსახლების ღონისძიებების განხორციელება, მათთვის საცხოვრებელი ფართის (შემენა, აშენება, რეაბილიტაცია) კერძო საკუთრებაში გადაცემა;

დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების მიზნით, თბილისსა და საქართველოს სხვა რეგიონებში მდებარე შენობების სარემონტო-სარეაბილიტაციო სამუშაოებთან და ახალი საცხოვრებელი ბინების მშენებლობასთან დაკავშირებული მომსახურების შესყიდვა;

სავალალო მდგომარეობაში მყოფ დევნილთა ჩასახლების ობიექტების შესწავლა და შემდგომში მათი რეაბილიტაცია, ბენეფიციართა რაოდენობის დაზუსტება და ადმინისტრაციული ხარჯების დაფინანსება სათანადო სამართლებრივი აქტის საფუძველზე;

იძულებით გადაადგილებულ პირთათვის ფულადი დახმარების გაწევა, სამინისტროს მიერ დადგენილი წესით;

ფართების დაქირავების მიზნით დევნილთა ოჯახების ყოველთვიური სოციალური დახმარებების გაცემა;

დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების მიზნით, რეაბილიტირებული და ახალაშენებული შენობების ელექტროენერჯის, გარე საკანალიზაციო, ბუნებრივი აირის და წყლის სისტემების მიერთება და მოწყობა, სათანადო სამართლებრივი აქტის საფუძველზე;

იძულებით გადაადგილებულ პირთა - დევნილთა საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესების მიზნით, დევნილთა საკუთრებაში არსებულ ობიექტებში ჩასატარებელი სამუშაოების ღირებულების თანადაფინანსება, სათანადო სამართლებრივი აქტის საფუძველზე;

გრძელვადიანი განსახლებისათვის განსაზღვრულ ობიექტებში (აშენებული, რეაბილიტირებული) დევნილთა გრძელვადიანი განსახლების ღონისძიებების დასრულებამდე, ობიექტების დაცვის მომსახურების შესყიდვა;

საქართველოში იძულებით გადაადგილებული მოსახლეობის სოციალური და ეკონომიკური ინტეგრაციის ხელშეწყობა. დასაქმების, მომსახურების, ინფრასტრუქტურისა და საცხოვრებელი პირობების გაუმჯობესება;

დევნილთა ჩასახლებებში, განსაკუთრებით სოფლად, სასოფლო-სამეურნეო და სხვა ბიზნეს პროექტების დაფინანსების უზრუნველყოფა შესაბამისი პროექტების საფუძველზე;

იძულებით გაადგილებულ პირთა ხელშეწყობა - ტექნიკური დახმარება, ტრენინგების, სასწავლო ტურებისა და საჭირო ინვენტარით აღჭურვის გზით.

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტრო

საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება და პროგრამების მართვა

კულტურის, კულტურული მემკვიდრეობისა და ხელოვნების სფეროებში ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი განხორციელების კოორდინაცია;

ერთიანი სამუხეუმო პოლიტიკის შემუშავება და განხორციელება;

სახელოვნებო განათლების ხელშეწყობა;

კულტურის სფეროში განსაკუთრებით ნიჭიერ ბავშვთა და ახალგაზრდა შემოქმედთა მხარდაჭერა;

კულტურის სფეროში სხვადასხვა აქტუალური და საინტერესო პროექტების დაფინანსება;

საზღვარგარეთ კულტურის დღეების, გაცვლითი გასტროლების, კონკურსების, ფესტივალებისა და გამოფენების ორგანიზება;

კულტურულ ღირებულებათა დაცვა, მათი შესწავლა და პოპულარიზაცია.

ხელოვნების დარგების განვითარების ხელშეწყობა და პოპულარიზაცია საქართველოში და მის ფარგლებს გარეთ

ქვეყნის პოპულარიზაციის და მისი პოზიტიური იმიჯის ჩამოყალიბების მიზნით ისეთი ღონისძიებების გატარება, რომლებიც გააღვივებენ ინტერესს საქართველოს მიმართ და დაუმკვიდრებენ მას სათანადო ადგილს ევროპული ცივილიზაციის ისტორიულ და მიმდინარე კონტექსტში;

სახელოვნებო ორგანიზაციებში კრეატიული აზროვნების ხელშეწყობა, ქართული ხელოვნებისა და ლიტერატურის ტრადიციების დაცვა და განვითარება;

კლასიკური და თანამედროვე ხელოვნების პოპულარიზაციის მიზნით სხვადასხვა სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და განხორციელება;

საერთაშორისო ფორუმებში მონაწილეობის უზრუნველყოფა და ანალოგიურ ღონისძიებათა საქართველოში მოწყობა;

ქვეყანაში ხელოვნების პოპულარიზაცია, საქართველოს სხვადასხვა ქალაქებში საერთაშორისო თეატრალური, მუსიკალური, სახვითი, კინო და საბალეტო ხელოვნების, წიგნის ფესტივალების, კონცერტებისა და გამოფენების მოწყობა-ხელშეწყობა;

შემოქმედებითი (მათ შორის ფოლკლორული) კოლექტივებისა და ინდივიდუალური შემსრულებლების სხვადასხვა ქვეყნებში გასამართ ფესტივალებში, კონკურსებსა და გამოფენებში მონაწილეობის ხელშეწყობა;

რეგიონებში თეატრების ხელშეწყობა, აგრეთვე მათი სადადგმო ხარჯების დაფარვის თანადაფინანსება;

უნარშეზღუდულ პირთა ქვეყნის კულტურულ ცხოვრებაში ინტეგრირების ხელშეწყობა;

კულტურის სფეროს მდგრადობის და ფინანსური გაძლიერების უზრუნველყოფა;

კულტურის განვითარების სტრატეგიული გეგმის შემუშავება და მისი განხორციელების გზების დასახვა, გადაუდებელი და ახლად წარმოქმნილი პრობლემების სწრაფად გადაჭრა;

სამეზობლო პოლიტიკის შემუშავება, ერთობლივი ღონისძიებების ჩატარება;

განსაკუთრებული ნიჭით დაჯილდოებული ბავშვებისა და ახალგაზრდების ხელშეწყობა მათ მიერ შექმნილი პროდუქტების კომერციალიზაციისათვის;

საინვესტიციო პროექტების შერჩევა, მომზადება, განხორციელება და მონიტორინგი.

სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობა

სახელოვნებო განათლების ღონისძიებების ორიენტირება, როგორც საქართველოს კულტურისა და ძეგლთა დაცვის სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული სახელოვნებო საგანმანათლებლო დაწესებულებების ხელშეწყობაზე, ისე სახელოვნებო განათლების სისტემის ხელშეწყობის პროგრამის ფარგლებში განსახორციელებელი პროექტების მხარდაჭერაზე, მათ შორის:

- ✓ სასწავლო-შემოქმედებითი კუთხით პერსპექტიულ მოსწავლეთა, სტუდენტთა, მაგისტრანტთა, კონკურენტუნარიან გარემოში მათი ზრდა-დაოსტატება;
- ✓ ნიჭიერ ბავშვთა და ახალგაზრდა მეცნიერთა შემოქმედებით მხარდაჭერა, საერთაშორისო კონკურსებსა და ფესტივალებში მათი მონაწილეობის უზრუნველყოფა.

კულტურული მემკვიდრეობის დაცვა და სამუზეუმო სისტემის სრულყოფა

ქვეყნის მატერიალური და არამატერიალური კულტურული მემკვიდრეობის, კულტურის უძრავი და მოძრავი ძეგლების კულტურულ ღირებულებათა აღრიცხვა;

საქართველოს მუზეუმებისა და მუზეუმ-ნაკრძალების მატერიალურ-ტექნიკური ბაზის გაუმჯობესება, ტექნიკური ხელშეწყობა და სრულყოფილი ფუნქციონირებისათვის შესაბამისი პირობების შექმნა, დაცვა და პოპულარიზაცია. ინფრასტრუქტურის განვითარება, სარეაბილიტაციო-სარესტავრაციო ღონისძიებების განხორციელება;

სამუზეუმო კოლექციების დიაგნოსტიკა, ექსპონატთა რესტავრაცია, აღრიცხვა, ინვენტარიზაცია და პასპორტიზაცია;

საქართველოს კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლთა მონიტორინგი, შესწავლა, სარეაბილიტაციო და სარესტავრაციო, საპროექტო ღონისძიებების განხორციელება.

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო

გარემოს დაცვის სფეროში პოლიტიკის შემუშავება, რეგულირება და მართვა

გარემოს დაცვისა და მოსახლეობის ეკოლოგიური უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მისი განხორციელება, საკანონმდებლო ბაზის სრულყოფა;

ნარჩენების, ქიმიური ნივთიერებების, წყლის, ატმოსფერული ჰაერის, ბიომრავალფეროვნების, ტყის რესურსების სახელმწიფო მართვა; მიწის დეგრადაციასთან ბრძოლის ღონისძიებების დაგეგმვა;

გარემოზე ზემოქმედების ნებართვის გაცემის შესახებ გადაწყვეტილების მიღების პროცესში დაგეგმილი საქმიანობების შესწავლა (პოტენციური ეკოლოგიური საშიშროების რისკის შეფასება) და გარემოსდაცვით მოთხოვნათა და გარემოს დაცვის ნორმათა გათვალისწინებით დასაბუთებული საექსპერტო დასკვნების მომზადება;

ბიომრავალფეროვნების მუდმივი მონიტორინგის ფარგლებში განხორციელებული ცხოველთა, მათ შორის საქართველოს წითელ ნუსხაში შეტანილი სახეობების აღრიცხვა და მდგომარეობის შეფასება, ასევე წითელი ნუსხის მიღმა დარჩენილი ცხოველთა სახეობების შემთხვევაში კი - შესაძლო სანადირო სახეობების განსაზღვრის საფუძველის შექმნა.

გარემოსდაცვითი ზედამხედველობა

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის განხორციელება, არსებული საკანონმდებლო და მეთოდოლოგიური ბაზის სრულყოფა;

რეგულირების ობიექტების გეგმიური შემოწმებების განხორციელება წლიური გეგმის შესაბამისად;

არაგეგმიური შემოწმებების განხორციელება, მათ შორის, სახელმწიფო უწყებების, ორგანიზაციების, მოქალაქეების მომართვების, გარემოში ავარიული ემისიების გაშვების შესახებ შეტყობინებების საფუძველზე;

გარემოსდაცვითი კანონმდებლობის შესრულების ხელშემწყობი ღონისძიებების შემუშავება და განხორციელება;

გარემოსდაცვითი სახელმწიფო კონტროლის სფეროში თანამშრომელთა უწყვეტი სწავლებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფა.

დაცული ტერიტორიების სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

ბუნებრივი ეკოსისტემების, ლანდშაფტებისა და ცოცხალი ორგანიზმების დაცვისა და აღდგენის უზრუნველყოფა ეკოლოგიური წონასწორობის შენარჩუნების მიზნით;

საქართველოს „წითელ ნუსხაში“ შეტანილ, გადაშენების საფრთხის წინაშე მყოფ გარეულ ცხოველთა და ველურ მცენარეთა გენოფონდის დაცვა ბიოლოგიური მრავალფეროვნების შესანარჩუნებლად;

უნიკალური და იშვიათი ორგანული, თუ არაორგანული ბუნებრივი წარმონაქმნების დაცვა მათი შენარჩუნების მიზნით;

ბუნებრივ და ისტორიულ-კულტურულ გარემოში რეკრეაციის, ჯანმრთელობის დაცვისა და ტურიზმისათვის ხელსაყრელი პირობების შექმნის უზრუნველყოფა საქართველოს ტურისტული პოტენციალის გაზრდის მიზნით;

ტრადიციული სამეურნეო საქმიანობის დაცვის, აღდგენისა და განვითარების ხელშეწყობა თვითმყოფადი ისტორიულ-კულტურული გარემოს აღდგენისათვის და მის შესანარჩუნებლად;

დაცულ ტერიტორიებზე პათოლოგიური კვლევების ჩატარება, დაზიანებული ფართობების დადგენა და მავნებლებთან ბრძოლის მიზნით შესაბამისი პრეპარატების შექმნა;

დაცულ ტერიტორიებზე საჭირო აღჭურვილობის გამოყენებით ხანძრების პრევენცია;

საქართველოს დაცული ტერიტორიების სისტემის გრძელვადიანი ფინანსური მდგრადობის უზრუნველყოფა შემდეგი ორი კომპონენტის განხორციელებით: დაცული ტერიტორიების სისტემის შემოსავლების საკმარისი და პროგნოზირებადი დონის მიღწევა და დაცული ტერიტორიების მართვის ეფექტიანობისა და შესაძლებლობების გაზრდა;

დაცულ ტერიტორიებზე ტურისტული პოტენციალის გამოვლენა და შესაბამისად ახალი შესაძლო სერვისების დანერგვა;

საქართველოში დაცული ტერიტორიების პოპულარიზაციის, ეკოტურიზმის განვითარების და ტურისტების მოზიდვა-დაინტერესების მიზნით დაცული ტერიტორიების სარეკლამო და სააგიტაციო ღონისძიებების ჩატარება;

საზოგადოებაში ეკოლოგიური განათლების, ცნობიერების ამაღლების და საზოგადოების ცალკეული ჯგუფების გარემოსდაცვითი ქცევის გაუმჯობესების მიზნით საჭირო ღონისძიებების გატარება;

შესაძლებლობების გაძლიერების მიზნით თანამშრომელთა (მათ შორის რეინჯერთა) უწყვეტი სწავლებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების უზრუნველყოფა;

რესურსების მართვის განხორციელება, რაც გულისხმობს გამოყენებით კვლევებს, კონსერვაციონისტულ პროექტებს - ბუნების აღდგენის (რეინტროდუქცია, ტრანსლოკაცია), რესურსების საარსებო/ტრადიციული მიზნით გამოყენების საქმიანობებსა და მონიტორინგს.

სატყეო სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

სატყეო სფეროში არსებული საკანონმდებლო და მეთოდოლოგიური ბაზის სრულყოფა;

ტყის მართვის ქმედითი სისტემის ჩამოყალიბების მიზნით სატყეო სექტორის განვითარების სტრატეგიული გეგმის შემუშავება და ეროვნული სატყეო კონცეფციის დოკუმენტი გათვალისწინებული ქმედებების ეტაპობრივი განხორციელება;

მერქნული რესურსების მართვის არსებული ელექტრონული სისტემის შემდგომი განვითარება;

მერქნულ რესურსზე (მ.შ. სათბობი შეშა) მოთხოვნილების დაკმაყოფილების მიზნით ტყეკაფების გამოყოფა;

ხე-ტყის დამზადების მიზნით შესაბამისი ფართობების გამოვლენა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების განხორციელება;

ტყეების მრავალფუნქციური დანიშნულებით გამოყენების მექანიზმების შემუშავება;

ტყის მოვლისა და აღდგენის ღონისძიებების განხორციელება;

სატყეო უბნებში ტყის დროებითი სანერგეების მოწყობა, სადაც მოხდება ნერგების აღზრდა და უზრუნველყოფილი იქნება ამავე უბნებში ტყის გაშენების ღონისძიებები;

ხანძარსაშიში სატყეო უბნების იდენტიფიცირება და შესაბამისი ხანძარსაწინააღმდეგო პროფილაქტიკური ღონისძიებების განხორციელება, მათ შორის მინერალიზებული ზოლების მოწყობა, პირველადი ხანძარსაწინააღმდეგო და ცეცხლმაქრი საშუალებებისა და შესაბამისი აღჭურვილობის შექმნა;

ტყის ინვენტარიზაციის ღონისძიებების განხორციელება, ტყის მდგომარეობის შესახებ მონაცემების მიღების, ანალიზისა და სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებების დაგეგმვის ეფექტური სისტემის შექმნა;

სახელმწიფო ტყის ფონდის აღრიცხვის საფუძველზე ტყის ფონდის გარე კონტურების დაზუსტება, ტყის ფონდის ფრაგმენტაციის თავიდან აცილების მიზნით.

სააგენტოს თანამშრომელთა კვალიფიკაციის ამაღლების ხელშეწყობა;

სანერგე მეურნეობის სისტემის ჩამოყალიბება და მართვა

სახელმწიფო ტყის ფონდის აღდგენის მიზნით წიწვოვანი და ფოთლოვანი ხემცენარეების გამოყვანა;

წითელი ნუსხის სახეობების მცენარეთა გადარჩენა;

დეკორატიული, კულტურული და ტყის მცენარეების სარგავი და სათესი მასალის გამოყვანის უზრუნველყოფა;

ქარსაფარი ზოლების აღდგენა.

გარემოსდაცვით ინფორმაციაზე ხელმისაწვდომობისა და გარემოსდაცვითი განათლების ხელშეწყობის პროგრამა

სხვადასხვა სამიზნე ჯგუფებისთვის გარემოსდაცვითი ინფორმაციის საჯაროობის უზრუნველყოფა;

ერთიანი გარემოსდაცვითი მონაცემთა ბაზისა და საინფორმაციო სისტემის შექმნა, მათი ადმინისტრირება და შესაბამისად, ევროკავშირთან გარემოსდაცვითი მონაცემების უწყვეტად გაცვლის დანერგვის უზრუნველყოფა;

საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შეთანხმებით ნაკისრი ვალდებულების განხორციელების უზრუნველყოფა;

გარემოსდაცვითი განათლება მდგრადი განვითარებისთვის - საქართველოს ეროვნული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის კოორდინაციის უზრუნველყოფა;

შესაბამისი სპეციალისტების მომზადების, გადამზადებისა და კვალიფიკაციის ამაღლების ორგანიზების უზრუნველყოფა.

გარემოს დაცვის სფეროში მონიტორინგი, პროგნოზირება და პრევენცია

სტანდარტული ჰიდრომეტეოროლოგიური დაკვირვების გამზომი საშუალებების, ასევე სპეციალიზირებული რადარული და ატმოსფეროს ვერტიკალური ზონდირების კომპლექსების შექმნა, საქართველოს სხვადასხვა რეგიონებში დამონტაჟება და გამართვა;

სტიქიური ჰიდრომეტეოროლოგიური მოვლენებით გამოწვეული შესაძლო უარყოფითი შედეგების თავიდან აცილების/შერბილების მიზნით პრევენციული ღონისძიებების შემუშავება;

მაღალი გარჩევადობის ამინდის და ჰიდროლოგიური პროგნოზების მოდელის დანერგვა;

კლიმატის ცვლილების ფიზიკური პროცესების შესწავლა და გრძელვადიანი პროგნოზების მოდელის დანერგვა;

საქართველოს ტერიტორიაზე სხვადასხვა პუნქტებში ატმოსფერული ჰაერის, წყლის, ნიადაგის და ატმოსფერული ნალექების სინჯების აღება, ქიმიური და ბიოლოგიური ანალიზების ჩატარება სინჯებში დაბინძურებელი ნივთიერებების შემცველობის დასადგენად, ყოველდღიურად რადიაციული ფონის დადგენა;

რეგიონალური გეომონიტორინგის შედეგად მიღებული ინფორმაციის კვლევებით ყოველწლიურად გეოლოგიური სტიქიის მდგომარეობის დამუშავება, მისგან მიყენებული ნეგატიური შედეგების მოკლევადიანი პროგნოზის გაკეთება და სტიქიის შემარბილებელი პრევენციული ღონისძიებების დასახვა;

სასარგებლო წიაღისეულით სარგებლობისთვის სალიცენზიოდ წინასწარ შერჩეული ობიექტებისათვის გეოსაინფორმაციო პაკეტების და შესაბამისი რუკების მომზადება, წიაღის შესახებ ერთიანი სახელმწიფო ფონდის წარმოება;

ჰიდროეკოლოგიურად მაღალი დაძაბულობის რეგიონებში მიწისქვეშა წყლებზე ჰიდრომონიტორინგული ქსელის აღდგენა;

სსიპ - გარემოს ეროვნულ სააგენტოს ფონდებში დაცული, ადრეული პერიოდის გეოლოგიური ინფორმაციის ელექტრონულ ფორმატში გადაყვანა.

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტრო

საგარეო პოლიტიკის განხორციელება

საერთაშორისო არენაზე ქვეყნის ინტერესების გატარება, საგარეო პოლიტიკის პრიორიტეტებისა და დასახული ამოცანების შესრულება;

საერთაშორისო თანამეგობრობის დახმარებით საქართველოს დეოკუპაციისა და ოკუპანტი სახელმწიფოს მხრიდან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის პატივისცემის უზრუნველყოფა, ოკუპირებული ტერიტორიების არადიარების პოლიტიკის განმტკიცება;

რუსეთზე საერთაშორისო თანამეგობრობის ზეწოლის გაძლიერების მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების გატარება, რათა მან სრულად შეასრულოს 2008 წლის 12 აგვისტოს ცეცხლის შეწყვეტის შეთანხმება. რუსეთის მიერ საქართველოს წინააღმდეგ ძალის გამოყენებლობის ვალდებულების აღება;

ოკუპირებული რეგიონების მიმართ საქართველოს სახელმწიფო სტრატეგიის განხორციელება;

ევროკავშირთან საქართველოს პოლიტიკური და ეკონომიკური ინტეგრაციის გაძლიერება;

ნატო–ში გაწევრიანების პროცესის ხელშეწყობა;

ევროპის ქვეყნებთან თანამშრომლობის გაღრმავება და საქართველოს საგარეო პოლიტიკური მიზნების მიმართ მათი მხარდაჭერის უზრუნველყოფა, ასევე, ევროპის სკეპტიკოსი ქვეყნების მხარდაჭერის მოპოვება საქართველოს ევროპულ და ევროატლანტიკურ სტრუქტურებში ინტეგრაციის მიმართულებით;

აშშ–თან სტრატეგიული პარტნიორობის ქარტიით გათვალისწინებული პროექტების განხორციელება და მისი როლის გაძლიერება საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის მხარდაჭერის პროცესში

რუსეთთან ურთიერთობების ნორმალიზება;

დემოკრატიისა და ეკონომიკური განვითარების ორგანიზაცია სუამ-ის და შავი ზღვის ეკონომიკური თანამშრომლობის ორგანიზაციის (BSEC) ფორმატში რეგიონული და რეგიონთაშორისი თანამშრომლობის გაძლიერება და კონკრეტული პროექტების განხორციელება;

წარმომადგენლობების გახსნა საქართველოსათვის სტრატეგიულად მნიშვნელოვან ქვეყნებში ან/და არსებული წარმომადგენლობების მიერ დაფარვის არეალის გაფართოება;

რეგიონისა და მსოფლიოს სხვადასხვა სახელმწიფოსთან სავაჭრო-ეკონომიკურ, ენერგეტიკის, ტრანსპორტისა და კულტურულ-ჰუმანიტარულ სფეროებში ურთიერთსასარგებლო თანამშრომლობის გააქტიურება და გაღრმავება; რეგიონში არსებული ვითარების გათვალისწინებით, მეზობელ ქვეყნებთან მჭიდრო თანამშრომლობის დინამიკის შენარჩუნება და კიდევ უფრო გაღრმავება;

ქართული პროდუქციისთვის ახალი ბაზრების მოპოვება, ქვეყნის ეკონომიკაში ინვესტიციების მოზიდვა, ტურიზმის განვითარების ხელშეწყობა და სტიმულირება;

საზღვარგარეთ ქართული კულტურისა და ინტელექტუალური პოტენციალის წარმოჩენის ხელშეწყობა;

უცხოეთში მყოფი საქართველოს მოქალაქეების უფლებების დაცვა, მათთვის შეღავათიანი პირობების შექმნა და სოციალური უსაფრთხოების დონის ამაღლება.

მოხელეთა კვალიფიკაციის ამაღლება საერთაშორისო ურთიერთობების დარგში

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა და საერთაშორისო ურთიერთობების სფეროში დასაქმებულ საჯარო მოხელეთა პროფესიული განვითარება და კვალიფიკაციის ამაღლება;

დიპლომატიური სასწავლო ცენტრის სრულყოფა (ცენტრის გაფართოება, თანამშრომლების კვალიფიკაციის ამაღლება, ახალი პროგრამების შემუშავება და არსებული პროგრამების დახვეწა);

მჭიდრო თანამშრომლობის დამყარება მსოფლიოს წამყვან დიპლომატიურ სკოლებთან და აკადემიებთან;

საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს თანამშრომლებისათვის ბიბლიოთეკის გამდიდრება;

საქართველოს სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სამინისტრო

სპორტისა და ახალგაზრდობის საქმეთა სფეროების სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა

ფიზიკური აღზრდისა, სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში ქვეყნის ერთიანი პოლიტიკის შემუშავება, დაგეგმვა და მისი რეალიზების კოორდინაცია;

სპორტის განვითარებისათვის სათანადო პირობების შექმნა და ძირითად მიმართულებათა განსაზღვრა;

სპორტსმენთა მომზადების ორგანიზაციული და მეთოდური ხელშეწყობა, სპორტის სფეროში კვალიფიკაციის ამაღლების კოორდინაცია, ერთიანი სპორტული კლასიფიკაციის შემუშავება და დამტკიცება, სპორტის სახეობათა, პროფესიული და მოყვარულთა სპორტული კლუბებისა და ორგანიზაციების სტატუსის განსაზღვრა;

სპორტულ ასოციაციებთან, კავშირებთან, სპორტულ ფედერაციებსა და სხვადასხვა სპორტულ ორგანიზაციებთან თანამშრომლობა და მათი საქმიანობის ხელშეწყობა;

სპორტში აკრძალულ მასტიმულირებელ საშუალებათა გამოყენების აღმოფხვრის ღონისძიებათა განხორციელება;

ახალგაზრდა მეცნიერთა, სპორტსმენთა და შემოქმედთათვის სახელმწიფო მხარდაჭერა, თავისი კომპეტენციის ფარგლებში სამეცნიერო-საგანმანათლებლო სფეროში სახელმწიფო პროგრამების შემუშავება და შესაბამის უწყებებთან ერთად მათი განხორციელება;

სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროში საინვესტიციო და საქველმოქმედო საქმიანობის განხორციელების ხელშეწყობა;

სპორტისა და ახალგაზრდობის სფეროების განვითარებისათვის საჭირო კაპიტალური მშენებლობის, სარეკონსტრუქციო და სარემონტო სამუშაოების კოორდინაცია.

სპორტის განვითარების ხელშეწყობის ღონისძიებები

ფეხბურთის, კალათბურთის, რაგბის, ფარიკაობის, ჭადრაკის, ხელბურთის, ძიუდოს, ჭიდაობის, ქართული ჭიდაობის, მძლეოსნობის, ტანვარჯიშის, საწყლოსნო და სპორტის სხვა სახეობების განვითარებისათვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა და საერთაშორისო ასპარეზზე ღირსეულად წარმოჩენა. ეროვნული, სხვადასხვა ასაკობრივი და ქალთა ნაკრებებისათვის ყველა საჭირო პირობების შექმნა;

საქართველოში სპორტის შემდგომი განვითარება, ქვეყნის ნაკრები გუნდების მზადება და მონაწილეობა საერთაშორისო სპორტულ ღონისძიებებში (მსოფლიო და ევროპის ჩემპიონატები, პირველობები, მსოფლიო და ოლიმპიური თამაშები, საერთაშორისო ტურნირები, სასწავლო საწვრთნელი შეკრებები);

საქართველოს ჩემპიონატების, პირველობების ჩატარება, სპორტული რეზერვის და მაღალი კლასის სპორტსმენთა მომზადება, სპორტის შემდგომი პოპულარიზაცია და სპორტის პროპაგანდისათვის ხელშეწყობა;

ოლიმპიური თამაშებისათვის მეტი ოლიმპიური ლიცენზიის მოსაპოვებლად საქართველოს ნაკრები გუნდების მზადების და ოლიმპიადებზე საქართველოს სპორტსმენთა მონაწილეობის ხელშეწყობა;

არაოლიმპიური და პარაოლიმპიური სპორტის განვითარებისათვის ქმედითი ნაბიჯების გადადგმა, არსებული ინფრასტრუქტურის განვითარება და შემდგომში მისი რეაბილიტაცია, პარასპორტსმენთა სოციალური და მატერიალური პირობების გაუმჯობესება;

საქართველოს კადეტთა და იუნიორთა ნაკრები გუნდების წევრობის კანდიდატების მომზადება;

მასობრივი სპორტისა და ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა - დანერგვა, ქვეყნის მასშტაბით სპორტის სხვადასხვა სახეობების პოპულარიზაცია, ბავშვთა და მოზარდთა მასობრივი სპორტის განვითარება, საჯარო სკოლების ჩაბმა სპორტულ-გასართობ თამაშებში, „სპორტი ყველასათვის“ პროექტების რეალიზაცია;

სპორტის სახეობების მიხედვით შესაბამისი სპორტული ინფრასტრუქტურის შექმნა, განვითარება და რეაბილიტაცია. მატერიალურ-ტექნიკური მდგომარეობის გაუმჯობესება, სპორტული დანიშნულების ობიექტების, დარბაზებისა და სტადიონების შეკეთება, აღდგენა, მშენებლობა. რეგიონებში სპორტული ცხოვრების განვითარება, სპორტული ინვენტარის, ეკიპირებისა და მოწყობილობების შექმნა;

2017-2019 წლების ევროპის ახალგაზრდული ოლიმპიური ფესტივალებისთვის შესაბამისი სპორტული რეზერვის მომზადება.

ქართული სპორტის წარმატებების ამსახველი მასალების შეკრება, დაკომპლექტება, აღრიცხვა, შენახვა-დაცვა, შესწავლა და პოპულარიზაცია;

სპორტის დარგში უმაღლესი კვალიფიკაციის სპეციალისტების მომზადება, პროფესიული განათლების განვითარება და პოპულარიზაცია, შრომის ბაზრის მოთხოვნის გათვალისწინებით განვითარებაზე ორიენტირებული და საერთაშორისო დონეზე კონკურენტუნარიანი პროფესიული კადრების მომზადება;

სპორტის სფეროში დამსახურებულ მოღვაწეთა სოციალური დაცვის ღონისძიებები

საქართველოში მცხოვრები წამყვანი სპორტსმენებისა და მწვრთნელების, ნაკრებების მომსახურე პერსონალის, ოლიმპიური ჩემპიონების, საჭადრაკო ოლიმპიადების გამარჯვებულების, ვეტერანი სპორტსმენებისა და სპორტის მუშაკების დახმარება და მათი ცხოვრების პირობების გაუმჯობესება, თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი საწვრთნელი პროცესის წარმართვისათვის ხელის შეწყობა.

ახალგაზრდობის სფეროში სახელმწიფო ხელშეწყობის ღონისძიებები

სხვადასხვა ქვეყნის სახელმწიფო ახალგაზრდულ სტრუქტურებთან თანამშრომლობა, ბავშვთა და ახალგაზრდული კავშირების სახელმწიფოებრივი მხარდაჭერა და წახალისება, არაფორმალური განათლების ხელშეწყობა, თავისუფალი დროის შინაარსიანად და ეფექტიანად ხარჯვის ორგანიზება, საქართველოს ახალგაზრდობის ინტელექტუალური, სულიერი და ფიზიკური პოტენციალის გამოვლენა, ფორმირება და სრულყოფა;

ახალგაზრდა და პოტენციურად მომგებიანი ბიზნეს იდეების მქონე საინიციატივო ჯგუფების ხელშეწყობა;

ბავშვთა და ახალგაზრდობის გონებრივ, ფიზიკურ, ზნეობრივ, ესთეტიკურ და სოციალურ-ემოციურ განვითარებაზე ზრუნვა, სხვადასხვა კატეგორიის სოციალურად დაუცველ ბავშვებზე ზრუნვის ხელშეწყობა, მოზარდთა ინტერესების შესაბამისად პროფილური წრეების, ცენტრების, კლუბების და სტუდიების შექმნის ხელშეწყობა. ბავშვებისა და ახალგაზრდების შემეცნებით შემოქმედებითი და დასვენება გაჯანსაღების ფართომასშტაბიანი პროგრამების განხორციელება.

კულტურულ-შემოქმედებითი, შემეცნებითი და გასართობი ღონისძიებების მოწყობა, ქართველი ახალგაზრდების ჩართვა სხვადასხვა ღონისძიებებში, ცხოვრების ჯანსაღი წესის პროპაგანდა, ახალგაზრდების ცოდნისა და უნარების გაღრმავება სხვადასხვა მიმართულებით;

პროგრამა „მომავლის ბანაკის“ ფარგლებში ქართველი და უცხოელი ახალგაზრდების აქტიური დასვენებით უზრუნველყოფა.

საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო

სამართალშემოქმედებისა და ქვეყნის ინტერესების სამართლებრივი მხარდაჭერის მიზნით სახელმწიფო პოლიტიკის შემუშავება და მართვა, მათ შორის სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის განხორციელება

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს საქმიანობის ადმინისტრირება, ორგანიზაციული და ანალიტიკური მხარდაჭერა (სისხლის სამართლის მართლმსაჯულების სისტემის რეფორმა);

სისხლის სამართლის სისტემის რეფორმის სექტორული სტრატეგიებისა და სამოქმედო გეგმების ყოველწლიური განახლება;

უწყებათაშორისი საბჭოს სამდივნოს ანალიტიკური შესაძლებლობების გაძლიერება და მონიტორინგის მექანიზმის დახვეწა;

იმპლემენტაციის პროცესში უწყებათაშორისი საქმიანობის კოორდინაცია;

წლიური პროგრესის შესახებ ანგარიშების მომზადება, მართლმსაჯულების სისტემის რეფორმის საბიუჯეტო დახმარების პროგრამის ფინანსური შეთანხმების პირობების შესრულების ხელშეწყობა. პირობების შესრულების შესახებ ანგარიშის მომზადება და ევროპის კავშირის დელეგაციისათვის წარდგენა;

არასრულწლოვანთა მართლმსაჯულების კოდექსის იმპლემენტაციის ხელშეწყობა, არასრულწლოვანთა დანაშაულის პრევენციის ეროვნული სტრატეგიის სამოქმედო გეგმის შესრულების ხელშეწყობა, არასრულწლოვანთა სისხლის სამართლებრივი პასუხისმგებლობისგან განრიდების მექანიზმის დახვეწა;

ეროვნული ანტიკორუფციული სტრატეგიისა და მისი განხორციელების სამოქმედო გეგმის პერიოდული განახლება, ანტიკორუფციული პოლიტიკის შესრულების ახალი მონიტორინგის მეთოდოლოგიის მიხედვით შესაბამისი ანგარიშების შემუშავება და გამოქვეყნება. ანტიკორუფციული საბჭოს საქმიანობის ანგარიშების მომზადება და საქართველოს მთავრობისათვის წარდგენა. ანტიკორუფციული სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის შემუშავებისა და იმპლემენტაციის პროცესში შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელების ხელშეწყობის მიზნით უწყებათაშორისი საქმიანობის კოორდინაცია;

საერთაშორისო ორგანიზაციების მიერ მომზადებული რეკომენდაციების შესრულების უზრუნველყოფა, მათი იმპლემენტაციის შესახებ სახელმწიფო ანგარიშის მომზადების უზრუნველყოფა და საერთაშორისო ორგანიზაციების წინაშე ანგარიშება;

ანტიკორუფციული პოლიტიკისა და რეფორმების შესახებ საზოგადოებრივი ცნობიერების ამაღლება;

ღია მმართველობა საქართველოს 2016-2018 წლების სამოქმედო გეგმის შემუშავება. ახალი გეგმის შემუშავების პროცესში საჯარო კონსულტაციების გამართვა;

საჯარო ინფორმაციის ხელმისაწვდომობის შესახებ არსებული საკანონმდებლო ბაზის გადასინჯვა, ინფორმაციის თავისუფლების მარეგულირებელი ნორმების საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობის, პრაქტიკაში არსებული ხარვეზების აღმოფხვრის და ცალკეულ საკანონმდებლო აქტებში გაბნეული ნორმების ერთ ნორმატიულ აქტში გაერთიანების მიზნით, შემუშავებული ინფორმაციის თავისუფლების კანონის იმპლემენტაცია;

ღია მონაცემთა ერთიანი პორტალის – data.gov.ge – განვითარების ხელშეწყობა;

მთავრობის მიერ დამტკიცებული საჯარო სამსახურის რეფორმის კონცეფციის საფუძველზე საჯარო სამსახურში ეთიკის ნორმების, პასუხისმგებლობისა და ანგარიშვალდებულების მექანიზმების გაუმჯობესების, აგრეთვე ანაზღაურების, წახალისებისა და დაწინაურების ერთიანი სისტემის ჩამოყალიბების მიზნით, საკანონმდებლო ცვლილებების შემუშავება;

ადამიანის უფლებათა საერთაშორისო სასამართლოებში და საერთაშორისო საარბიტრაჟო ტრიბუნალებსა და უცხო ქვეყნის სასამართლოებში სახელმწიფო წარმომადგენლობა - სახელმწიფოთაშორის და ინდივიდუალურ დავებზე საქართველოს ინტერესების დაცვა; კომერციულ და საინვესტიციო დავის მორიგებით მოგვარების მიზნით, მოლაპარაკებების წარმოება;

ნარკოვიტარების მონიტორინგის საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა, ნარკომანიასთან ბრძოლის სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის განახლება;

ტრეფიკინგთან ბრძოლის უწყებათაშორისი საკოორდინაციო საბჭოს ეფექტიანი მუშაობის ხელშეწყობა და 2015-2016 წლების სამოქმედო გეგმის შესრულების მონიტორინგი;

წამებასა და არაადამიანურ მოპყრობასთან ბრძოლის კუთხით არსებული საკანონმდებლო ბაზის განახლება საჭიროების შემთხვევაში, მისი საერთაშორისო სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა;

გამოძიებაზე ზედამხედველობის, სახელმწიფო ბრალდების მხარდაჭერის, დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და პრევენციის პროგრამა

დანაშაულის დონის განსაზღვრისა და დანაშაულის წინააღმდეგ ეფექტიანი ბრძოლის მექანიზმის შესაქმნელად:

- ✓ დანაშაულის შესახებ სტატისტიკური მონაცემების დამუშავება და ანალიზი;
- ✓ სისხლის სამართლის ეფექტიანი პოლიტიკის განხორციელება დანაშაულის არსებული დონის შესანარჩუნებლად, პროკურატურის ეფექტიანი მონაწილეობა დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლისა და დანაშაულის პრევენციის პროცესში;
- ✓ პროკურატურის მუშაობის ეფექტიანობის განსაზღვრის მიზნით, შესაბამისი კვლევებისა და ანალიზის ჩატარება;
- ✓ პროკურორების დატვირთულობის გაანალიზება, რათა შესაძლებელი გახდეს ნორმალური დატვირთვის პირობებში ეფექტიანი საქმიანობა;
- ✓ ტრენინგსაჭიროებათა განსაზღვრა და პროკურორების გადამზადება კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით;
- ✓ პროკურორთა შეფასების სისტემის შემუშავება და იმპლემენტაცია;
- ✓ პრაქტიკაში არსებულ პრობლემურ საკითხებზე პროკურორთათვის რეკომენდაციების, სახელმძღვანელოების, კომენტარების მომზადება და მათი საქმიანობის ეფექტურად წარმართვის მიზნით, საკანონმდებლო ინიციატივების პროექტების მომზადება ინიცირება;
- ✓ დანაშაულის პრევენციის სტრატეგიასა და სამოქმედო გეგმაზე მუშაობა და მისი დამტკიცება, საზოგადოებრივი პროკურატურის ფარგლებში პროექტების დაგეგმვა და განხორციელება;
- ✓ მოწმისა და დაზარალებულის კოორდინატორის სამსახურის მიერ გაწეული მუშაობის ხარისხის შემოწმება შესაბამისი კვლევის ჩატარების გზით;
- ✓ ადამიანის უფლებათა დარღვევის ფაქტებზე დროულად რეაგირების ეფექტური სისტემის შექმნა, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებების ანალიზი და განზოგადება;
- ✓ ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესების მიზნით მთავარი პროკურატურის შენობის აღდგენითი-სარემონტო სამუშაოების განხორციელება, ასევე სარემონტო სამუშაოების ჩატარება 2 საოლქო და 9 რაიონული პროკურატურის შენობაში;

- ✓ სატრანსპორტო საშუალებებისა და კომპიუტერული ტექნიკის განახლება, ასევე ქსელური ინფრასტრუქტურის მოდერნიზება.

ეროვნული საარქივო ფონდის დაცულობის, მომსახურების თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვისა და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა

არქივების ცენტრალიზაციის მომდევნო ეტაპის შედეგად, 24 ადგილობრივი არქივის დოკუმენტების 4 ახლად რეაბილიტირებულ არქივის შენობაში (ქუთაისი, ზუგდიდი, ახალციხე, გორი) განთავსება;

მოქალაქეზე ორიენტირებული მომსახურების დანერგვის და დოკუმენტების ხელმისაწვდომობის გაზრდის მიზნით, მომსახურების ელექტრონული პროგრამების ახალი პარამეტრების შემუშავება, არსებული ელექტრონული პროგრამების განახლება და დახვეწა;

მკვლევართა აღრიცხვისა და მართვის სისტემის, საარქივო დოკუმენტების (ფოტო-ვიდეო-ფონო-ტექსტური დოკუმენტების, რუკების) ელექტრონული კატალოგების, გეოგრაფიული საინფორმაციო სისტემის (GIS), სივრცითი ძიების პროგრამისა და ონლაინ მომსახურების რეჟიმის დანერგვა;

მოქალაქეთა მომსახურების პროგრამის პარამეტრების გაუმჯობესება, ასევე ეროვნული საარქივო ფონდის ელექტრონული დოკუმენტების არქივის შექმნა და სრულყოფა დოკუმენტების ელექტრონული ასლების ხელმისაწვდომობის გაზრდის, ფიზიკური და იურიდიული პირების სწრაფი და ხარისხიანი მომსახურების, დოკუმენტების დედნების შენარჩუნებისა და ეროვნული მემკვიდრეობის დაცულობის უზრუნველყოფის მიზნით;

სკანირების აპარატურის კალიბრაციისა და ოპერირების პროგრამის, სკანირების პროცესის მონიტორინგის სისტემის, სკანირებული დოკუმენტების ელექტრონული რეესტრისა და ანოტირების სტანდარტების შემუშავება და დანერგვა;

ეროვნული არქივის ინფრასტრუქტურის მოწესრიგებისა და განვითარების მიზნით ამორტიზებული შენობების რეაბილიტაცია/რეკონსტრუქცია, ახალი შენობების მშენებლობა ქუთაისში, ახალციხესა და გორში, ხოლო თბილისში არქივის ეზოს ტერიტორიაზე დამატებითი საცავის სამშენებლო/სარემონტო სამუშაოების ჩატარება;

იუსტიციის სამინისტროს სისტემის თანამშრომელთა გადამზადება და სასწავლო ცენტრის განვითარება

ტრენინგსაჭიროებათა ანალიზის საფუძველზე, კვალიფიკაციის ამაღლების მიზნით, როგორც სამინისტროს სისტემის წარმომადგენლებისათვის, ისე სხვა დაინტერესებულ პირთა და ორგანიზაციებისათვის, მათ შორის, თვითმმართველობებში დასაქმებული საჯარო მოხელეებისათვის, ტრენინგების სრული ციკლის (დაგეგმვა, ორგანიზება და შეფასება) განხორციელება;

მომსახურების სფეროსა და ორგანიზაციული მართვის გაუმჯობესების ხელშეწყობისთვის სსიპ - საქართველოს იუსტიციის სასწავლო ცენტრის ეფექტიანობის გაზრდის მიზნით სერვისებისა და პროდუქტების გამრავალფეროვნება. კომპიუტერული უნარების მიმართულებით ცენტრის თანამშრომლების მიერ სპეციალურ სახელმძღვანელოზე დაყრდნობით რეგიონებში მასობრივი დატრენინგების პროექტის განხორციელება;

საკონკურსო, საატესტაციო და საკვალიფიკაციო ტესტირებების ორგანიზება, მათ შორის, ტესტური დავალებების შექმნა და ტესტური დავალებების ბანკის სრული განახლება შესაბამისი მაღალკვალიფიციური ექსპერტების მონაწილეობით;

ტესტირებების როგორც ოფლაინრეჟიმში, ასევე, ონლაინრეჟიმში ჩატარების უზრუნველყოფა, აქტიური მონაწილეობის მიღება მუნიციპალიტეტებში ელექტრონული მმართველობის პროგრამის დანერგვის პროექტში;

საკონსულტაციო მომსახურების გაწევა ტესტირებისა და ტრენინგების მიმართულებით. ასევე კონსულტირების კომპონენტის გაძლიერება მომსახურების სფეროსა და ორგანიზაციული მართვის გაუმჯობესების კუთხით;

ხარისხიანი სერვისებისა და პროდუქტების უზრუნველყოფის მიზნით არსებული ტესტების, ტრენინგმოდულებისა და სასწავლო კურსების პროგრამების რეგულარული განახლება, მათ შორის უცხოური სერტიფიცირებული პროგრამების შეძენის გზით;

სტუდენტებისთვის თემატური პროექტების განხორციელება, მათ შორის, საზაფხულო და ზამთრის სკოლების ორგანიზება, როგორც საქართველოს, ისე რეგიონული (სამხრეთ კავკასია) მასშტაბით;

სპეციალური მონაცემთა ერთიანი ბაზის შექმნა, რომელიც თავს მოუყრის ცენტრის მიერ ორგანიზებულ პროექტებსა თუ სხვა ღონისძიებებში გამოვლენილი პერსპექტიული სტუდენტების მონაცემებს. ბაზა ხელმისაწვდომი იქნება სამინისტროს სისტემის უწყებებისთვის, რომლებიც, კადრების საჭიროების შემთხვევაში, იხელმძღვანელებენ აღნიშნული მონაცემებით;

არსებული საგანმანათლებლო სერვისების ბაზარზე კონკურენტუნარიანობის შენარჩუნების მიზნით, პროდუქტებისა და სერვისების განვითარების პარალელურად, თანამშრომელთა რეგულარული პროფესიული მომზადება/გადამზადება საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარებით;

ყვარლის სასწავლო ცენტრის ინფრასტრუქტურისა და მომსახურების გაცნობა ყველა სახელმწიფო სტრუქტურისათვის, საქართველოში აკრედიტირებული სასწავლო დაწესებულებებისათვის, სამოქალაქო და კერძო სექტორის წარმომადგენლებისათვის.

ელექტრონული მმართველობის განვითარება

არსებული საინფორმაციო სისტემებისთვის მონაცემთა ადაპტერის დამატება ერთიან სისტემასთან კავშირის უზრუნველსაყოფად. ინფორმაციასთან წვდომის გაუმჯობესება, მისი დაცულობა და საიმედოობა. სისტემის საშუალებით ახალი კომბინირებული ელექტრონული სერვისების შექმნა. მოსახლეობისთვის მომსახურების მიწოდება ერთი ფანჯრის პრინციპით და ნაკლები დანახარჯებით;

მოქალაქის პორტალში ყველა იმ ელექტრონული სერვისის ინტეგრირება, რომელთაც ცენტრალური და ადგილობრივი მმართველობის ორგანოები სთავაზობენ მოქალაქეებს, ბიზნესს თუ არასამთავრობო სექტორს;

საკონტინენტო გადაზიდვების პროცესში (იმპორტ/ექსპორტი) ჩართული კერძო და სახელმწიფო სუბიექტებს შორის ინფორმაციის მიმოცვლის პროცესის გამარტივების მიზნით, საქართველოს საერთაშორისო ვაჭრობის მხარდამჭერი სისტემის შექმნა;

საკონტინენტო გადაზიდვების განხორციელება ბათუმისა და ფოთის პორტის გავლით, ყველა სახის სახმელეთო და საჰაერო ტვირთის მოქცევა სისტემაში, სისტემის ინტეგრაცია მსგავსი პროფილის საერთაშორისო სისტემებთან;

სახელმწიფო დაწესებულებებს შორის ოფიციალური დოკუმენტბრუნვის განხორციელება ელექტრონულად, ერთიან სტანდარტზე დაფუძნებით და ინფორმაციის გაცვლის დაცული ინფრასტრუქტურის ფარგლებში; სისტემაში ყველა საჯარო დაწესებულებისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების ყველა სუბიექტის ჩართვა;

სპეციალური კითხვარის შემუშავება, რომელიც საშუალებას მისცემს სახელმწიფო დაწესებულებებს შეაფასონ საკუთარი მონაცემები და მოახდინონ იმ ცხრილების, მონაცემთა მასივებისა და ელექტრონული სერვისების იდენტიფიცირება, რომელთა გამოქვეყნებაც შესაძლებელია ღია მონაცემების პორტალზე – data.gov.ge;

ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სახელმწიფო სისტემის შექმნა;

სსიპ - მონაცემთა გაცვლის სააგენტოს შეუფერხებელი ფუნქციონირებისათვის ახალი სათავო ოფისის მშენებლობა.

ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ტექნოლოგიების განვითარება

სსიპ - „სმართ ლოჯიკში“ მენეჯერული პროცესების დანერგვა სხვადასხვა უწყებებისათვის IT სერვისების სრული სპექტრის მიწოდების მიზნით, კერძოდ: ქსელური უზრუნველყოფა, ელ-ფოსტის სერვისი, ონლაინ-კომუნიკაციის საშუალებები, ტელე-ვიდეო კონფერენცია, დროისა და დავალებების მართვის პროგრამული უზრუნველყოფა, უსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის გატარება. ვირუსებისგან, ასევე არასასურველი, მავნე ელ-ფოსტისა და პროგრამებისგან დაცვა, სახელმწიფო სტრუქტურებისათვის ერთიანი IT-მხარდაჭერის ქოლცენტრის შექმნა და ინციდენტების მართვა, ციფრული სატელეფონო სერვისი, სახელმწიფო ორგანიზაციებში ასევე, სახელმწიფო რწმუნებულის-გუბერნატორის ადმინისტრაციებსა და მუნიციპალიტეტებში დასაქმებულთა კომპიუტერული ტექნიკის ადგილზე მომსახურება და სხვა სერვისები, რომლებიც აუცილებელია თანამედროვე გარემოში სრულყოფილი ოპერირებისათვის;

ინფორმაციული ტექნოლოგიების სერვისების მიწოდების ახალი, თანამედროვე „Cloud Computing“-ის „IaaS“ მოდელის დანერგვა, რომელიც დანახარჯების ეკონომიით უზრუნველყოფს მრავალი ორგანიზაციის ინფორმაციულ ტექნოლოგიებზე მოთხოვნის დაკმაყოფილებას;

სახელმწიფო ორგანიზაციებში პროცესების ავტომატიზებისა და ელექტრონულ მმართველობაზე გადასვლის მიზნით, შესაბამისი კვლევის ჩატარება და კონკრეტული ინოვაციური ბიზნეს გადაწყვეტილების შექმნა, რაც გულისხმობს პროგრამული უზრუნველყოფის შემუშავებას კონკრეტული დამკვეთისთვის და მაქსიმალურად მორგებას მის ბიზნეს პროცესებზე;

ქვეყნის მასშტაბით შესაბამისი ორგანიზაციებისთვის ზუსტი დროის გამოყენების მიზნით, სპეციალური ტექნიკური მოწყობილობების დანერგვა, რომლის მეშვეობითაც შესაძლებელი იქნება გარანტირებულად ზუსტი და მდგრადი დროის განსაზღვრა, რაც გამოირიცხავს დოკუმენტებსა და პროცესებში მითითებული დროის უზუსტობას.

დანაშაულის პრევენცია და ინოვაციური პროგრამები

ყოფილ პატიმართა საზოგადოების სრულფასოვან წევრებად დაბრუნების ხელშემწყობი ღონისძიებების გატარება, ყოფილი პატიმრის ფიზიკური და ფსიქიკური ჯანმრთელობის პრობლემების

მოგვარება, მათი სოციალური უნარების ამაღლება, პროფესიული გადამზადება და დასაქმებაში ხელშეწყობა;

სოციალური მუშაკების პროფესიული უნარ-ჩვევების ამაღლება და ზოგადად ქვეყანაში სოციალური მუშაკის პროფესიის განვითარების ხელშეწყობა;

დანაშაულის პირველი დონის პრევენციის ღონისძიებათა ბენეფიციარებზე მორგებული სხვადასხვა სახის ტრენინგების, სემინარების, დებატების, კონფერენციების ჩატარება, ანტინარკოტიკული, ტრეფიკინგის, ბულინგის წინააღმდეგ მიმართული აქტივობების, ბიზნეს მეწარმეობისა და სხვა მონათესავე სფეროების საფუძვლების შესწავლა და სამოქალაქო აქტივობის სხვა ღონისძიებების განხორციელება;

პროექტის „ახალგაზრდული კლუბი“-ს ფარგლებში სხვადასხვა სახის კულტურული თუ სპორტული ღონისძიების, სამიზნე ჯგუფის საჭიროებებზე მორგებული ტრენინგებისა და საგანმანათლებლო სემინარების ჩატარება;

დანაშაულის ჩადენის რისკ ჯგუფების საჭიროებების კვლევა, რისკ ჯგუფებთან მიკუთვნებულ არასრულწლოვანთა ერთიანი მონაცემთა ბაზის შექმნა და მათი ოჯახის წევრებთან მუშაობა, რისკ ჯგუფებთან მომუშავე სახელმწიფო სტრუქტურების საქმიანობის კოორდინირება და მეორე დონის პრევენციის სტრატეგიის შემუშავება;

სისხლის სამართლებრივ პასუხისმგებლობას განრიდებულ არასრულწლოვანთათვის ადეკვატური სერვისების მოძიება და შესაბამის პროგრამებში ჩართვა, პროგრამაში ჩართული პროფესიონალებისთვის (პროკურორები, სოციალური მუშაკები, მედიატორები) სპეციალური ტრენინგების განხორციელება და განრიდების ინსტრუმენტების ეფექტიანობის ამაღლება;

მედიატორის საქმიანობის სტანდარტისა და ეთიკის კოდექსის შემუშავება, მედიატორის საკვალიფიკაციო მოთხოვნების დადგენა;

კვლევისა და სერვისების განვითარების ხელშეწყობა.

სსიპ „სახელმწიფო სერვისების განვითარების სააგენტოს“ მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა

საზოგადოებრივი ცენტრების (სოფლის სახლების) მშენებლობის განხორციელება, გამართული ფუნქციონირება და მომსახურების ეფექტიანი მიწოდება. საზოგადოებრივი ცენტრების კონცეფციის განვითარება საჯარო ბიბლიოთეკების ბაზაზე, რომელიც გულისხმობს შერჩეული სოფლის ბიბლიოთეკების ინფრასტრუქტურის გამართვას, ტექნიკითა და ინტერნეტით უზრუნველყოფას და თანამშრომელთა გადამზადებას;

ადგილობრივ თვითმმართველობებში მუნიციპალური სერვისების მართვის ელექტრონული სისტემის დანერგვის პროექტის განხორციელება;

სააგენტოს მონაცემთა ბაზების დახვეწა, ინფორმაციული უსაფრთხოებისა და პერსონალური მონაცემების დაცვის ხელშეწყობა, დამისამართების ერთიანი სისტემის დანერგვა, ინფორმაციული უსაფრთხოების მართვის სისტემის დანერგვა, სამოქალაქო აქტების მონაცემთა ბაზების სრულყოფა, მონაცემთა ხარისხის მართვის სისტემის დანერგვა, მონაცემთა ბაზებში ხარვეზების ანალიზი და გამოსწორება;

განახლებადი, საიმედო მონაცემთა ბაზის შექმნა, საინფორმაციო ტექნოლოგიების ინფრასტრუქტურის მაღალი ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა, ციფრული ხელმოწერა და ორგანიზაციის ციფრული შტამპის განვითარება;

დროის აღნიშვნის სისტემის განვითარება, დისტანციური, ბიომეტრიული და მობილური იდენტიფიკაციის სისტემის განვითარება, დიპლომატიური წარმომადგენლების აკრედიტებული თანამშრომლებისთვის საიდენტიფიკაციო დოკუმენტების მართვის სისტემის შექმნა;

ორგანიზაციული ინფრასტრუქტურის განვითარება, ელექტრონული პირადობის დამადასტურებელი მოწმობის გავრცელება, სახელმწიფო სერვისების ხელმისაწვდომობის უზრუნველყოფა სოფლად მცხოვრები მოსახლეობისთვის.

სსიპ „საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტოს“ მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა

სააგენტოს ინფრასტრუქტურის განვითარება, სასერვერო ინფრასტრუქტურის გაძლიერება;

გეოგრაფიული ობიექტების, მისი ნაწილებისა და კომპლექსების დამისამართება. ბინების, გზების, ქუჩების, პარკების, სკვერების და ა.შ. აღწერა-ინვენტარიზაცია, უძრავი ქონების მესაკუთრეების იდენტიფიკაცია. სამისამართო სისტემის მოწესრიგება, შენობა-ნაგებობებისა და სხვა ფართებისათვის ნუმერაციის მინიჭება, ქუჩის სახელდებისათვის საჭირო სამისამართო პროექტების მომზადება;

არსებული სახელმწიფო გეგმური გეოდეზიური ქსელის რეკონსტრუირება, გეოდეზიური პუნქტების კოორდინატებისა და სიმაღლეების განსაზღვრა ახალ სახელმწიფო სისტემაში;

ახალი ციფრული ტოპოგრაფიული რუკების შექმნის მიზნით შესაბამისი ღონისძიებების განხორციელება; აეროფოტოგადაღებების განხორციელება და ორთოფოტოგეგმების წარმოება;

მიწის კადასტრისა და რეგისტრაციის ღონისძიებების ფარგლებში პრობლემური არეალების შერჩევა, გამოკვლევა და საჭირო ღონისძიებების დაგეგმვა, სახელმწიფო ამზომველების ქსელის ფორმირება, მიწის ნაკვეთების აზომვების განხორციელება GEO-CORS-ის გამოყენებით;

სსიპ „იუსტიციის სახლის“ მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა

მომსახურების ხარისხის განვითარების მიზნით სსიპ - იუსტიციის სახლის წინა ხაზის თანამშრომლების პერიოდული გადამზადება, პროდუქტებისა და მომსახურების პროცესების განვითარება, იუსტიციის სახლში დამატებითი კერძო და სახელმწიფო სერვისების ინტეგრაცია, მომხმარებელთა კმაყოფილების კვლევის რეგულარული განხორციელება;

სერვისების ცნობადობის ზრდის მიზნით, მარკეტინგული და პიარ ღონისძიების განხორციელება, საერთაშორისო მასშტაბით იუსტიციის სახლის კონცეფციის ექსპორტის მიზნით და ბრენდის პოპულარიზაცია დაინტერესებულ ქვეყნებში;

იუსტიციის სახლების შესაბამისი ტექნიკითა და ინვენტარით მომარაგება. იუსტიციის სახლის ყველა ფილიალში სხვადასხვა ინფრასტრუქტურული ხარვეზის გამოვლენისა და მათი აღმოფხვრის მიზნით, შესაბამისი ღონისძიებების ჩატარება;

საქართველოს მასშტაბით იუსტიციის სახლების გახსნა ყველა დიდ ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულში.

სსიპ „აღსრულების ეროვნული ბიუროს“ მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა

სააღსრულებო სერვისების ხარისხის გაუმჯობესება - შემოსული საქმეების ნაკადის ეფექტიანი მართვა, საზოგადოების ჩართულობისა და ინფორმირებულობის ზრდის უზრუნველყოფა;

დეკონირების მომსახურების დანერგვა, ვალის შემსუბუქების მომსახურების დანერგვის ინიცირება, ბიზნესპროცესების ელექტრონიზაცია - სააღსრულებლო წარმოებაში ელექტრონული მხარდაჭერი სისტემების განვითარება, სესხის მონიტორინგის მომსახურების განვითარება;

მთარგმნელობითი ცენტრის განვითარება და ნორმატიული აქტების სისტემატიზაცია

საქართველო-ევროკავშირის ასოცირების შეთანხმებით გათვალისწინებულ სფეროებსა და პრიორიტეტულ მიმართულებებში არსებული ევროპული კანონმდებლობის, სტანდარტებისა და რეგულაციების შესაბამისი ქართული ნორმატიული ბაზის თარგმნის განხორციელება;

საქართველოს ნორმატიული აქტების თარგმნა ინგლისურ ენაზე და ევროკავშირის კანონმდებლობის თარგმნა ქართულ ენაზე. თარგმნილი სამართლებრივი აქტების ოპერატიული განთავსება ვებ-გვერდზე და მათი სრული ხელმისაწვდომობა დაინტერესებული მომხმარებლისათვის.

საქართველოს სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სამინისტრო

საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბება

საერთაშორისო სტანდარტების პენიტენციური სისტემის ჩამოყალიბების მიზნით შესაბამისი პოლიტიკის შემუშავება და მისი განხორციელების კოორდინაცია. აღნიშნულის მიზნით ურთიერთობების კოორდინაცია სხვადასხვა სახელმწიფო უწყებებთან და ორგანიზაციებთან.

მსჯავრდებულ/ბრალდებულთა საცხოვრებელი და ყოფითი პირობებისა და პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის აღსრულების დაწესებულებებში არსებული ინფრასტრუქტურის აღჭურვა შესაბამისი მანქანა/დანადგარებითა და ინვენტარით; რბილი ინვენტარის განახლება და პირადი ჰიგიენისათვის საჭირო საშუალებების შექმნა;

პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის აღსრულების დაწესებულებებში მყოფთათვის განათლების მიღება - სახელობო და პროფესიული სწავლების პროგრამების განსაზღვრით. ასევე მსჯავრდებულ/ბრალდებულთა რესოციალიზაციის მიზნით მათ დასაქმების უზრუნველყოფის ხელშეწყობა და საწარმოო ზონის შექმნა;

პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის აღსრულების დაწესებულებებში განთავსებულ პირთა უზრუნველყოფა ეკვივალენტური სამედიცინო მომსახურებით. ამასთანავე, პენიტენციური ჯანდაცვის სტანდარტის შესაბამისად პრევენციული და პროფილაქტიკური ღონისძიებების

განხორციელება ჰიგიენის, გადამდები დაავადებების კონტროლის და ფსიქიკური ჯანმრთელობის დაცვის კუთხით.

პატიმრობისა და თავისუფლების აღკვეთის აღსრულების სისტემაში მყოფ თავისუფლებააღკვეთილთა სამართლებრივი გარანტიების გაძლიერება - პატიმრობის კოდექსით გათვალისწინებული საჩივრების პროცედურების ხელმისაწვდომობის შენარჩუნებით და ცნობიერების ამაღლებით;

სრულყოფილი პრობაციის სისტემა

სსიპ - არასაპატიმრო სასჯელთა აღსრულებისა და პრობაციის ეროვნული სააგენტოს ადმინისტრაციული შესაძლებლობების განვითარება;

სარეაბილიტაციო პროგრამების განხორციელება და მათში პრობაციონერების ჩართულობა;

არასრულწლოვანთათვის სასჯელის სახედ შინა პატიმრობასთან დაკავშირებული შესაბამისი ღონისძიებების გატარების ხელშეწყობა.

ახალი თავისუფლების შეზღუდვის დაწესებულებების ამოქმედება, როგორც დასავლეთ საქართველოში მყოფ მსჯავრდებულთა, ასევე ქალ მსჯავრდებულთათვის, რომელთა ბაზაზე მოხდება მათი რეაბილიტაცია-რესოციალიზაცია;

სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემისათვის თანამშრომელთა მომზადება და პროფესიული განვითარება

სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემის პერსონალის პროფესიული მომზადება-გადამზადების გზით სისხლის სამართლის რეფორმის განხორციელების, ევროპის საბჭოსა და გაეროს სტანდარტების დანერგვის, ადამიანის უფლებათა დაცვის, დანაშაულის პრევენციის, მსჯავრდებულის სოციალური რეაბილიტაციის განხორციელების ხელშეწყობა.

სტრატეგიული ურთიერთთანამშრომლობის გაღრმავება სხვადასხვა სახელმწიფო, არასამთავრობო და საერთაშორისო ორგანიზაციებთან, ასევე სხვადასხვა ქვეყნების შესაბამის სასწავლო დაწესებულებებთან;

განათლებისა და პროფესიული განვითარების ხარისხის უზრუნველყოფა და სასწავლო პროგრამების განვითარება;

სასჯელაღსრულებისა და პრობაციის სისტემებში ახლად დანერგილი მენტორინგის ინსტიტუტის განვითარება;

ახალი სახელმძღვანელოების მომზადება, ბიბლიოთეკის განვითარება;

სამინისტროს სისტემისათვის საექსპერტო საქმიანობის უზრუნველყოფა.

საქართველოს თავდაცვის სამინისტრო

შეიარაღებული ძალების მზადყოფნის შენარჩუნება და ამღლება

საქართველოს შეიარაღებული ძალების ქვედანაყოფების საბრძოლო მზადყოფნის შენარჩუნება; მხარდამჭერი სტრუქტურული ერთეულების გამართული ფუნქციონირება; დოქტრინული ბაზის განვითარება; საბრძოლო მზადყოფნის მხარდასაჭერად ლოგისტიკური შესაძლებლობების შენარჩუნება; საქართველოს შეიარაღებული ძალების სტრუქტურული ოპტიმიზაცია.

სამხედრო ოპერაციების წარმოებისათვის საჭირო შესაძლებლობების გაუმჯობესება, თავდაცვითი შესაძლებლობების შემდგომი გაუმჯობესება და სრულყოფა; მართვისა და კონტროლის სისტემების დახვეწა; თანამედროვე მოთხოვნების შესაბამისი აღჭურვილობის და შეიარაღებისა და ტექნიკის შეძენა-გაუმჯობესება; მობილურობისა და კონტრმობილურობის შესაძლებლობების განვითარება; საჰაერო სივრცის კონტროლის, ჰაერსაწინააღმდეგო და ახლო საჰაერო მხარდაჭერის შესაძლებლობის გაძლიერება; სპეციალური ოპერაციების და სამხედრო პოლიციის შესაძლებლობების დახვეწა; სადაზვერვო შესაძლებლობების განვითარება; რეზერვის და მობილიზაციის სისტემის განვითარება;

სამხედრო მომზადების ერთიანი პოლიტიკის ჩამოყალიბება; სასწავლო-საწვრთნელი დაწესებულებების ეფექტურობის გაზრდა; სამხედრო წვრთნისა და მომზადების სისტემის განვითარება; შედეგზე ორიენტირებული სასწავლო პროგრამების დანერგვა; სიმულაციური საშუალებების განვითარება; საერთაშორისო ოპერაციებში მონაწილეობის შესაძლებლობის მქონე, პროფესიონალი და მაღალკვალიფიციური პირადი შემადგენლობის განვითარება.

კვების სისტემის გამართვა და სამხედრო მოსამსახურეთა საყოფაცხოვრებო პირობების გაუმჯობესება, საყაზარმე და სასაწყობო ინფრასტრუქტურის, ასევე სამხედრო ქალაქების, სამხედრო სკოლების, სასწავლო ცენტრების და პოლიგონების რეაბილიტაცია და განვითარება; ნატო-საქართველოს არსებითი პაკეტით გათვალისწინებული ინფრასტრუქტურული პროექტების განხორციელება: ნატოს შეკავშირებული ძალების ინიციატივის „CFI” მხარდასაჭერად ერთობლივი წვრთნისა და შეფასების ცენტრის დაარსება, ნატოს სტანდარტების ლოგისტიკური ცენტრის და თავდაცვის ინსტიტუციური აღმშენებლობის სკოლის დაარსება.

ნატოს ეგიდით წარმოებულ მტკიცე მხარდაჭერის მისიასა (Resolute Support Mission) და შეკავშირებული ძალების ინიციატივის ფარგლებში ნატოს სწრაფი რეაგირების ძალებში (NRF) ქართული ქვედანაყოფების მონაწილეობა, ასევე სხვადასხვა საერთაშორისო სამშვიდობო მისიებში საქართველოს სამხედროების მონაწილეობა;

მრავალეროვნული ინტეგრირებული ლოგისტიკური ქვედანაყოფისთვის ინფრასტრუქტურის სამხედრო-საინჟინრო შესაძლებლობების განვითარების ინიციატივაში (Infrastructure Engineering for Logistics/ Multinational Integrated Logistic Unit IEL MILU) მონაწილეობის მიღება.

სამხედრო განათლების განვითარება

კადეტებისათვის ზოგადი საშუალო განათლების მიღების ხელშეწყობა, მათი გონებრივი უნარ-ჩვევების და ფიზიკური შესაძლებლობების განვითარება, აუცილებელი ცოდნით უზრუნველყოფა, ცხოვრების ჯანსაღი წესის დამკვიდრება. პანსიონის სპეციფიკიდან გამომდინარე კადეტების უზრუნველყოფა საცხოვრებელი პირობებით, სასურსათო ულუფით (კვებით), სანივთე ქონებით, უნიფორმით, სამედიცინო დაზღვევით, სასწავლო ლიტერატურით და სოციალური პირობებით.

ოფიცრის ყველა წოდების მქონე სამხედრო მოსამსახურეთა მომზადება/გადამზადება და საქართველოს შეიარაღებული ძალებისა და საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს სამოქალაქო ოფისის მოსამსახურეთათვის, აგრეთვე სახელმწიფოს თავდაცვისა და უსაფრთხოების დაწესებულებებში მომუშავე სამოქალაქო პირებისათვის კვალიფიკაციის ამაღლება;

აკადემიის სასწავლო და სამეცნიერო-კვლევითი მუშაობისა და პერსონალის პროფესიული განვითარების ხარისხის სისტემატიური შეფასება. სასწავლო პროცესის განხორციელების ორგანიზაციული უზრუნველყოფა;

იუნკერთათვის სპორტული და გამაჯანსაღებელი გარემოს შექმნა;

აკადემიისა და უცხოეთის სამხედრო და სამოქალაქო სასწავლო დაწესებულებებთან, ასევე საერთაშორისო უმაღლეს საგანმანათლებლო დაწესებულებებთან თანამშრომლობისა და პარტნიორული ურთიერთობების დამყარება და მსმენელების, პროფესორ-მასწავლებლების/ინსტრუქტორების და აკადემიის პერსონალის საზღვარგარეთ სტაჟირება-მივლინების დაგეგმვა და ორგანიზება;

პერსონალისა და მსმენელების ფსიქოლოგიური მდგომარეობის პერიოდული შეფასება და საჭიროების შემთხვევაში მათი რეაბილიტაციის ხელშეწყობა, კომუნიკაციისა და ემოციური მდგრადობის მართვის უნარ-ჩვევების გაღრმავება.

თავდაცვის სფეროში ჯანმრთელობის დაცვა და სოციალური უზრუნველყოფა

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეთა და პენსიონერთა (საქართველოს თავდაცვის სამინისტროდან დათხოვნილი კომპენსაციის/ პენსიის მიმღები სამხედრო ან სპეციალური წოდების მქონე მოსამსახურე) და მათი ოჯახის წევრთა, ასევე დაღუპულ სამხედრო მოსამსახურეთა ოჯახის წევრთა და სამოქალაქო პირთა სათანადო სამედიცინო მომსახურების გაწევა;

თავდაცვის სამინისტროს მოსამსახურეთა საბაზისო სამკურნალო საშაულებებით უზრუნველყოფა; ამბულატორიული, სტაციონალური მკურნალობა, სამედიცინო რეაბილიტაცია და დისპანსერიზაცია; პაციენტთა მკურნალობის შედეგების ანალიზი და მკურნალობის ხარისხისა და ეფექტურობის ამაღლების ღონისძიებების გატარება;

სამხედრო-საექიმო კომისიის ორგანიზება და ჩატარება.

კიბერუსაფრთხოების უზრუნველყოფა

კიბერუსაფრთხოების ერთიანი პოლიტიკის, ბიუროს შიდა პოლიტიკის, სამოქმედო გეგმის, კიბერუსაფრთხოების სტანდარტებისა და პროცედურების შემუშავება, მომზადება და მიღება. კიბერუსაფრთხოების სფეროსთან დაკავშირებული ცნობიერების ამაღლების მიზნით თანამშრომელთა აქტიური ჩართვა სხვადასხვა საგანმანათლებლო პროგრამებსა და ტრენინგებში;

საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს კრიტიკული ინფორმაციული სისტემების საინფორმაციო უსაფრთხოების სტაბილურობა და დაცულობა.

თავდაცვის სფეროში სამეცნიერო კვლევების ხელშეწყობა

ნატოს ენერგოუსაფრთხოების სფეროში სამეცნიერო ტექნიკური სამუშაოების გაღრმავება, საწარმოო ბაზის განახლება და თანამედროვე სტანდარტებთან შესაბამისობაში მოყვანა;

შეიარაღებულ ძალებში არსებული შეიარაღების და ტექნიკური საშუალებების მოდერნიზება და აღდგენა;

საერთაშორისო ბაზარზე „დელტა“-ს პროდუქციის გატანა;

ვადაგასული, გამოუყენებელი საბრძოლო მასალების, იარაღისა და სამხედრო ტექნიკის დახარისხება, შეფასება, უტილიზაცია, ფეთქებადი ნივთიერებების გადამუშავება;

სამეცნიერო-კვლევითი და საცდელ-საკონსტრუქტორო, საწარმოო-ტექნოლოგიური სამუშაოების განხორციელება;

ჰუმანიტარული განადმვითი საქმიანობის განხორციელების უზრუნველყოფა, კოორდინაცია, ტროტილის გამოდნობა საარტილერიო ჭურვებიდან; საავიაციო რაკეტებისა და ბომბების გაუვნებელყოფა, გადამუშავება და განადგურება;

სეტყვის საწინააღმდეგო სისტემის ოპერირება და იმპლემენტაცია.

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტრო

საზოგადოებრივი წესრიგი, სახელმწიფო საზღვრის დაცვა და საერთაშორისო თანამშრომლობის განვითარება/გაღრმავება

ქვეყანაში საზოგადოებრივი წესრიგისა და სახელმწიფო უსაფრთხოების დონის ამაღლებისათვის სამინისტროს ბალანსზე რიცხული შენობა-ნაგებობების სრული რეაბილიტაცია და ახალი შენობების მშენებლობა, ინფრასტრუქტურის გაუმჯობესება, მათი მიმდებარე ტერიტორიების კეთილმოწყობა და დაცვითი სისტემებით უზრუნველყოფა, სამინისტროს ავტოპარკის მუდმივი განახლება, კავშირგაბმულობის საშუალებების ახალი, თანამედროვე ტექნოლოგიების დანერგვა, ასევე საგზაო მოძრაობის უსაფრთხოების და წესრიგის უზრუნველყოფა, კომპიუტერული და სპეციალური ტექნიკის ეტაპობრივი ცვლა.

ქალთა დასაქმების საერთო მაჩვენებლის გაზრდა და არსებული დისბალანსის (ქვედა, საშუალო და ზედა რგოლებში დასაქმებული ქალების თანაფარდობა) დარეგულირება. ქალთა რეკრუტირების ახალი პოლიტიკის შემუშავება.

საქართველოს პარტნიორი სახელმწიფოების ხელშეწყობით პირადი შემადგენლობის კვალიფიკაციის ამაღლება, მომზადება–გადამზადება.

საერთაშორისო თანამშრომლობის კუთხით საერთაშორისო ხელშეკრულებებისა და შიდა კანონმდებლობის შესაბამისად, ოპერატიულ-სამძებრო ინფორმაციის გაცვლა, ერთობლივი ოპერაციების ჩატარება და სხვა მსგავსი საკითხები. საერთაშორისო სამართლებრივი თანამშრომლობა და სამართლებრივი ბაზის განვითარება.

დანაშაულის პრევენციის კუთხით აქტიური თანამშრომლობა საზოგადოებასთან. საზოგადოებასთან ინტენსიური ურთიერთობების მექანიზმების შემუშავება და სისხლის სამართლის რეფორმის ფარგლებში საინფორმაციო კამპანიების ჩატარება დანაშაულის წინააღმდეგ ბრძოლაში მოქალაქეთა თვითშეგნების ამაღლებისა და ჩართულობისთვის.

საქართველოს შრომის, ჯანმრთელობისა და სოციალური დაცვის სამინისტროსთან და სხვა დაინტერესებულ სახელმწიფო უწყებებთან მჭიდრო თანამშრომლობის განვითარება და პრევენციული სახის ერთობლივი ღონისძიებების გატარება ნარკომანიასთან ბრძოლის კუთხით. ნარკომანიის წინააღმდეგ ბრძოლის ახალ სამოქმედო გეგმის პროექტზე მუშაობისას „პომპიდუს ჯგუფის“ ექსპერტების მონაწილეობის უზრუნველყოფა.

ქვეყნის მასშტაბით ქბრბ საფრთხეებისადმი ერთიანი მექანიზმის ჩამოყალიბების მიზნით, ქიმიური, ბიოლოგიური, რადიაციული და ბირთვული (ქბრბ) პროგრამის განხორციელება. ქბრბ კუთხით არსებული მდგომარეობის მუდმივი შესწავლისა და შეფასების, ახალი საფრთხეების, რისკებისა და გამოწვევების საფუძველზე, სტრატეგიისა და სამოქმედო გეგმის პერიოდული განახლება.

ევროკავშირისა და საქართველოს შორის სავიზო რეჟიმის ლიბერალიზაციის დიალოგის ფარგლებში აღებული ვალდებულებების თანახმად, საქართველოში ევროკავშირისა და საერთაშორისო სტანდარტების დაცვით ორგანიზებული დანაშაულის პრევენციისა და მის წინააღმდეგ ბრძოლის სამართლებრივი და ინსტიტუციონალური ჩარჩოს ჩამოყალიბება.

წინასწარი დაკავების საკნებში მოთავსებულთა რეგისტრაცია, სამედიცინო შემოწმება და რეგულარული მონიტორინგი წინასწარი დაკავების იზოლაციაზე. მოთავსებულთა ინფორმირება (საპროცესო უფლებების შესახებ), დაკავებულ პირთათვის საკვების მიწოდება, სანიტარული პირობების გაუმჯობესება, ადამიანის უფლებების დაცვის საერთაშორისო სტანდარტების დანერგვა, არაადამიანური მოპყრობის აღკვეთა და დაკავებული და ადმინისტრაციულ პატიმრობაში მყოფი პირებისათვის მაქსიმალურად უსაფრთხო გარემოს შექმნა.

საქართველოს სახელმწიფო საზღვრის კონტროლირებადი სივრცის მაქსიმალურად გასაკონტროლებლად და კანონსაწინააღმდეგო ქმედებათა გამოსავლენად და აღსაკვეთად სასაზღვრო სექტორებამდე და სასაზღვრო პოსტებამდე გზებისა და ხიდების მშენებლობა, შესაბამისი ქვედანაყოფების მაღალი გამავლობის სატრანსპორტო საშუალებებით უზრუნველყოფა. სასაზღვრო სექტორებისათვის ახალი შენობების მშენებლობა, დასაცავი მონაკვეთებისათვის სათვალთვალო კომპიუტერების მოწყობა და არსებულის რეაბილიტაცია, საგუშაგოებისა და პოსტების ელექტრიფიკაციით უზრუნველყოფა, კავშირგაბმულობის სისტემის მოდერნიზაცია და სახელმწიფო საზღვრის სრული პერიმეტრის დაფარვა სათანადო რადიოკავშირის საშუალებებით.

სანაპირო დაცვის შესაძლებლობების შემდგომი განვითარება, ახალი, უფრო ეფექტური მცურავი საშუალებებით აღჭურვა და არსებულის მოდერნიზება. რადიოტექნიკური დაკვირვების სისტემების და მცურავი საშუალებების მეშვეობით საქართველოს საზღვაო სივრცეში სამართლებრივი რეჟიმის დაცვის კონტროლი, სამართალდარღვევათა პრევენცია, გამოვლენა და აღკვეთა, საქართველოსა და უცხო ქვეყნის გემების საქმიანობის მონიტორინგი, ზღვაოსნობისა და ნაოსნობის უსაფრთხოების უზრუნველყოფა, ზღვაზე ძებნა-გადარჩენის ოპერაციების განხორციელება, ნავსადგურის დაცვისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის ღონისძიებათა კონტროლი, ზღვის მხრიდან სტრატეგიული ობიექტების დაცვა.

სახელმწიფო საზღვრის დამრღვევთა ძებნისა და დევნის ეფექტიანობის ამაღლების მიზნით კინოლოგიური სამსახურის განვითარება, ვოლიერებისა და სამძებრო ძალებისთვის სავარჯიშო ტერიტორიების მოწყობა;

სამძებრო-სამაშველო ოპერაციების სრულყოფილად ჩატარების მიზნით, სასაზღვრო ავიაციის საფრენი აპარატების და სანაპირო დაცვის სწრაფმავალი კატარლების თანამედროვე საკომუნიკაციო-სანავიგაციო და ღამის ხედვის ხელსაწყოებით აღჭურვა.

ეროვნული საგანძურის, დიპლომატიური წარმომადგენლობებისა და საპატრიარქოს დაცვის უსაფრთხოების დონის ამაღლება

დაცვის პოლიციის აღჭურვა დაცვითი ტექნოლოგიების განვითარებასა და წარმოებაში მსოფლიო ლიდერი კომპანიების სისტემების აპარატურითა და რადიოგადამცემებით.

დიპლომატიური მისიების და მათი ხელმძღვანელების რეზიდენციების, განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი სახელმწიფო ობიექტების, ეროვნული საგანძურის, საპატრიარქოსა და სხვა მნიშვნელოვანი ობიექტების დაცვა.

ავტოფარების რეკონსტრუქცია, ავტოპარკის განახლება და ობიექტებისათვის, რომლებიც მუდმივ მეთვალყურეობას საჭიროებენ, საგუშაგო ჯიხურების დამზადება/მონტაჟი, საპატრულო-საგუშაგო ჯგუფის ეკიპირების განახლება და ობიექტების თანამედროვე დაცვითი საგანგაშო სიგნალიზაციის სისტემებით აღჭურვა.

სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების შექმნა და მართვა

სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების დაგროვებისა და მისი სწორად მართვის საკითხებში მეთოდოლოგიის შემუშავება და მარაგების შევსება.

სახელმწიფო რეზერვების მატერიალურ ფასეულობათა ოპერაციების წარმოება, უიმედო დებიტორული დავალიანებების ბალანსიდან მოხსნა და ჩამოწერა.

სამოქალაქო უსაფრთხოების დონის ამაღლება

სამოქალაქო უსაფრთხოების ამოცანების გადასაწყვეტად სამოქალაქო უსაფრთხოების ეროვნული გეგმის განხორციელების კოორდინაცია;

საქართველოს ტერიტორიაზე საგანგებო სიტუაციების მართვის სისტემის სრულყოფა და დახვეწა;

საგანგებო სიტუაციების პრევენციის, მზადყოფნისა და რეაგირების უზრუნველყოფის მიზნით, როგორც შიდაუწყებრივი, ასევე საუწყებათაშორისო საგანგებო სიტუაციებზე რეაგირების ძალებისა და მოსახლეობის სწავლებების და ტერნინგების ორგანიზება;

სამოქალაქო უსაფრთხოების სფეროში ზედამხედველობის განხორციელება;

სახანძრო უსაფრთხოების სფეროში სახელმწიფო პოლიტიკის განხორციელება და სახელმწიფო ზომების შემუშავება-რეალიზება, ხანძრის პროფილაქტიკისა და დასახლებების, ორგანიზაციის-დაწესებულებების ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვის სისტემის ეფექტურობის ამაღლება, სახანძრო-სამაშველო ინფრასტრუქტურის თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისად მშენებლობა/რეაბილიტაცია,

თანამედროვე სახანძრო-სამაშველო სატრანსპორტო საშუალებების შექმნა, პირადი შემადგენლობის შესაბამისი სპეციალური ტექნიკითა და აღჭურვილობით უზრუნველყოფა.

სამართალდამცავი სრულტრელებისათვის მაღალკვალიფიციური კადრების მომზადება, გადამზადება, საარქივო ფონდების დიგიტალიზაცია, სამეცნიერო - კვლევითი საქმიანობა და მოქალაქეთა მომსახურება

სისტემის გაჯანსაღება, პოლიციელის კარიერული წინსვლისა და თანმიმდევრული სისტემის შექმნა, ასევე შინაგან საქმეთა სამინისტროს ორგანოებში დასაქმებულ სხვა თანამშრომელთა საქმიანობის დასაბუთებული დიფერენცია, სამინისტროს მაღალკვალიფიციური კადრებით დაკომპლექტებისათვის პოლიციელის პროფესიის პოპულარიზაცია;

თანამშრომელთა გადამზადება, საკანონმდებლო ცვლილებების გაცნობა განახლებული/თანამედროვე ტექნიკური საშუალებებით, ახალი ტაქტიკური მეთოდების ცოდნისა და გამოყენების კუთხით;

შსს აკადემიაში სწავლების ტექნიკური სიახლეებისა და თანამედროვე მეთოდების დანერგვისათვის არსებული ინვენტარის ტექნიკური გადაიარაღება და ინფრასტრუქტურის განვითარება;

საშუალო რგოლის პროფესიონალი კადრების მომზადებისათვის და პოლიციელის პროფესიის პოპულარიზაციისათვის, სისტემის გაჯანსაღებისათვის, პოლიციელის კარიერულ წინსვლისა და თანმიმდევრული სისტემის შექმნისათვის სამაგისტრო პროგრამის „საპოლიციო რეგულირების სამართლის“ შემდგომი განვითარება. აღნიშნულის მისაღწევად არსებული შენობა-ნაგებობების სათანადოდ აღჭურვა შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით.

კონკრეტულ შემთხვევებში (ოჯახური ძალადობა, ჩხრეკა-ამოღება, ძებნილი პირის დაკავება, შეიარაღებული ჯგუფის ლოკალიზება და დაკავება) საპატრულო პოლიციისა და ოპერატიული დანაყოფების თანამშრომელთა საპოლიციო უნარების გამომუშავებისათვის კორიდორული სისტემის საცხოვრებელი შენობის იმიტაცია - „ტაქტიკური სახლის“ შენობის აშენება და აღჭურვა თანამედროვე სტანდარტების შესაბამისი ინვენტარით.

საპატრულო პოლიციისა და ოპერატიული დანაყოფების თანამშრომლების კორდინირებული მუშაობისა და პრაქტიკული უნარების გაუმჯობესებისათვის იმიტირებული სოფლის აშენება, რომელშიც განლაგებული იქნება ისეთი ტიპის თანამედროვე საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად აღჭურვილი შენობა-ნაგებობები როგორცაა: პოლიციის განყოფილება, საცხოვრებელი სახლები, სამედიცინო დაწესებულება, მაღაზია, ბანკი და სხვა.

შემთხვევის ადგილის დათვალიერებასთან დაკავშირებული ღონისძიებების სწორად ჩატარების მიზნით კრიმინალისტიკური კაბინეტის მოწყობა და აღჭურვა შესაბამისი ინვენტარითა და სპეციალური მოწყობილობებით, რომლებიც გამოიყენება ფოტოგადაღებისათვის, ასევე მოცულობითი და ზედაპირული კვლების ამოსაღებად.

მეხანძრე-მაშველთა საველე მეცადინეობისათვის ინფრასტრუქტურის მოწყობა, რომელიც უზრუნველყოფს სპეციალისტის მომზადებას რეალობასთან მაქსიმალურად მიახლოებულ პირობებში;

მესაზღვრეთა მომზადების გაუმჯობესების მიზნით საჯინიბოს მოწყობა.

ავტომობილის ექსტრემალური მართვისთვის სპეციალური ინფრასტრუქტურის მოწყობა.

საარქივო ფონდის შესაბამისი სტანდარტების (ოთახის ტემპერატურა, სინათლე, ტენიანობა) საცავში ტავმოყრის მიზნით შსს არქივის შენობის აშენება.

კომპიუტერული ტექნიკის განახლება/გაზრდა და მასთან დაკავშირებული ინფრასტრუქტურის მოწყობა.

შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის მოსამსახურეთა ჯანმრთელობის დაცვის მომსახურებით უზრუნველყოფა

სამინისტროს მოსამსახურეთა, თადარიგში დათხოვნილ პირთა, მათი ოჯახების წევრთა და სამინისტროს სასწავლო დაწესებულებების მსმენელთა სამედიცინო მომსახურებით უზრუნველყოფა;

სამინისტროს თანამშრომელთა ავადობისა და შრომისუუნარობის შემცირება, დისპანსერიზაცია, სამკურნალო საშუალებებით უზრუნველყოფა, სტაციონალური მკურნალობა, ავადობის მიზეზების შესწავლა, დაჭრილთა სამედიცინო რეაბილიტაცია, პენსიონერთა და უნარშეზღუდულთა სამედიცინო შემოწმება;

დადგენილი წესით სამხედრო-საექიმო კომისიის ორგანიზება და ჩატარება. შესაძლო საბრძოლო მოქმედებების დროს დაჭრილთათვის სამედიცინო დახმარების აღმოჩენა და ევაკუაციის ორგანიზება;

სამედიცინო აპარატურის განახლება/შევსება.

საგანგებო და გადაუდებელი დახმარების ეფექტური სისტემის ფუნქციონირება

გადაუდებელი დახმარების ეტაპებზე არსებული პრობლემების (ოპერატორის პიროვნული შესაძლებლობები და სამუშაო განწყობა, გამოძახების გადაუდებლობის შინაარსის დაზუსტება) აღმოფხვრის მიზნით სიტუაციის გათვალისწინებით გადაუდებელი დახმარების ინციდენტის ტიპების და საქმის პრიორიტეტების გამსწავლებელი პროგრამის დანერგვა (ProQA);

ქ. თბილისში (ვაშლიჯვარი) ადმინისტრაციული შენობის მშენებლობის დამთავრება და შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური ბაზით მისი აღჭურვა;

112-ში შემომავალი ზარის უწყვეტობის უზრუნველყოფის მიზნით ალტერნატიული ცენტრის მშენებლობა (ქ. რუსთავი) და შესაბამისი მატერიალურ-ტექნიკური საშუალებებით აღჭურვა;

საგანგებო სიტუაციებისა და გადაუდებელი დახმარების აუცილებლობის შემთხვევებზე ქცევისა და მოქმედების აუცილებელი წესების შესახებ საზოგადოების ინფორმირება და მათი ცნობიერების ამაღლება;

საერთაშორისო გამოცდილების გაზიარება და შესაბამისი ინოვაციების დანერგვა;

საგანგებო სიტუაციებისა და გადაუდებელი დახმარების აუცილებლობის შემთხვევების შესახებ შესაბამისი სასწავლო პროგრამების შემუშავება და დანერგვა შესაბამის დაწესებულებებთან/ორგანიზაციებთან თანამშრომლობით.

სსიპ - შინაგან საქმეთა სამინისტროს მომსახურების სააგენტოს მომსახურებათა ეფექტიანობის უზრუნველყოფა და ყველა დაინტერესებული პირისათვის ხელმისაწვდომობა

სატრანსპორტო საშუალებათა მართვის უფლების მისაღები პრაქტიკული გამოცდის ჩატარების მარეგულირებელ ნორმატიულ აქტში შესაბამისი ცვლილების პროექტის მომზადება და მათი დამტკიცება, ასევე შესაბამისი სატრანსპორტო საშუალებების შეძენა და ინფარსტრუქტურის მოწყობა, რომელთა საფუძველზეც შესაძლებელი გახდება სატრანსპორტო საშუალებათა მართვის უფლების მისაღები პრაქტიკული გამოცდის ავტოდრომის ან დახურული მოედნის გარეთ ქალაქის მასშტაბით ჩატარება;

საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს სისტემის განვითარების ხელშეწყობის მიზნით სხვადასხვა სახეობის სატრანსპორტო საშუალებების შეძენა;

იარაღის შეძენის, შენახვის და ტარების, იარაღისა და საბრძოლო მასალის გადატანა-გადაზიდვის ან გადაგზავნის, იარაღის ცალკეული ეგზემპლარების საქართველოში შემოტანისა და საქართველოდან გატანის, ტირის, სასროლეთის ან/და სასროლო-სანადირო სტენდის გახსნის ნებართვების და იარაღის რეგისტრაციის, მექანიკურ სატრანსპორტო საშუალებებზე გირავნობის, სატრანსპორტო საშუალებების, ნომრიანი აგრეგატებისა და სასოფლო-სამეურნეო ტექნიკის, მათი მისაბმელების რეგისტრაციის (რეგისტრაციაში ცვლილებები) პროცედურების დახვეწა თანამედროვე ტექნოლოგიების გამოყენებით.